У пошані до віонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. в Ню Йорку: — BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 235. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 21-го ГРУДНЯ 1971 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, DECEMBER 21, 1971 No. 235. VOL. LXXVIII.

ЗАКЛИК ЗУАДК

УКРАЇНЦІ В АМЕРИЦІ!

З Різдвом Христовим приносимо Вам святкові вітання і традиційну Коляду.

В цьому році Злучений Український Американський Допомоговий Комітет подає Вам радісну новину про виконану допомогову акцію в користь українців, які потерпіли від землетрусу в Югославії. ЗУАДКомітет не тільки перший відгукнувся на це нещастя наших братів в Югославії, висилаючи негайно ліки, теплі коци й одежу, але активно включився в акцію відбудови. Завдяки допомозі ЗУАДКомітету українська дітвора в селі Дев'ятині біля Баня Луки має вже новий шкільний будинок, в якому вже почалась наука українською мовою.

Перед ЗУАДК багато нових завдань. В цьому році провід Української Суспільної Служби перейшов до ЗСА і ЗУАДК став відповідальний за всю діяльність в ділянці суспільної допомоги українцям у всьому світі. Потрібно негайної плянової допомоги українцям у Бразилії і Аргентіні. На фінансах ЗУАДК спочиває діяльність Европейського Представництва у Мюнхені, що є справжнім українським представництвом для всіх українців в Европі.

ЗУАДК постав під час війни, у висліді скоординованих, об'єднаних акцій усіх допомогових організацій в Америці для допомоги українських втікачів-виселенців. За двадцять шість років праці ЗУАДК перевів такі великі акції допомоги, як висилка харчів і одежі для десяток тисяч скитальців в Німеччині і Австрії, оборона українських еміґрантів перед насильною репатріяцією, масове переселення українських втікачів до заокеанських країн і допомога новопоселенцям в нових країнах стати на власні ноги і стати повноправними громадянами нових країн поселення. У висліді цих допомогових акцій ЗУАДКомітету виросло в Америці нове покоління — самостійне і заможне, що може дати помічну руку братам своїм у потребі.

До тих всіх українців, які знайшли нове життя в Америці — йдемо цього року з традиційною Колядою. Прийміть у цей святковий час Різдва наш заклик щирим серцем і щедрою рукою, дайте свою Коляду на харитативно-допомогові цілі ЗУАДКомітету. Свої пожертви, які є звільнені від федерального податку — шліть на адресу ЗУАДКомітету:

United Ukrainian American Relief Committee
5020 Old York Road Philadelphia, Pa. 19141
Телефон: 1-215-455-3774

Бажаємо Вам усіх блах, щастя, здоров'я і доброго поводження.

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

ЕКЗЕКУТИВА ЗУАДКОМІТЕТУ

ЗАКЛИК УККА В СПРАВІ „КОЛЯДИ НА ЗУАДК"

Зближаються радісні Різдвяні дні. Всі ми засядемо біля прибраних і ярко освітлених ялинок при застелених столах в гурті Рідні і Приятелів і колядуватимемо традиційні старовинні українські колядки. І тоді полинемо думками до наших Рідних в Україні. Згадаємо тоді також тих, що розсіяні поза межами Батьківщини, живуть в різних державах серед різних народів. Не всім їм доля пощастила. Багато з них, наших знайомих і рідних по крові живуть самітні та знедолені віком серед чужого оточення.

Вони всі надіються на нашу допомогу в час Різдвяних Свят і в їхніх сподіваннях ми не сміємо їх завести. Сповнім наш обов'язок в дусі Різдвяної традиції та жертвуймо щедро для тих, що потребують.

Традиційну „КОЛЯДУ" від ряду літ збиратиме наша заслужена установа — Злучений Український Допомоговий Комітет.

ЗУАДК впродовж більше, як чверть століття, виконав велику допомогову акцію.

Свою місію продовжує, — ЗУАДК, й надальше, завдяки зрозумінню і підтримці Української Громади в ЗСА.

Екзекутива Українського Конгресового Комітету Америки закликає нашу Громаду щедро відізватися на Заклик ЗУАДК-у в цьому році, збираючи „КОЛЯДУ" та відсилаючи її до ЗУАДК-у в Філядельфії, щоб він міг допомогти всім тим українцям, які потребують допомоги.

ХРИСТОС РОДИВСЯ! СЛАВТЕ ЙОГО!

ЕКЗЕКУТИВА УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

В Австралії започатковують 60-річчя Пласту

Ню Йорк (ОК). — В неділю 19-го грудня ц.р. виїхала з американського континенту делеґація пластунів і пластунок в числі 8 осіб, під проводом голови Головної Пластової Булави пл.сен. Василя Палієнка і голови Крайової Пластової Старшини в ЗСА пл. сен. Павла Дорожинського до Аделаїди, Австралії, де 24-го грудня починається Ювілейною Пластовою Зустріччю відзначування 60-річчя Українського Пласту.

Ювілейна Пластова Зустріч буде відбуватися на терені Пластової Оселі „Бескид" біля Аделаїди в часі від 24-го грудня ц.р. до 3-го січня 1972 р. Візьмуть в ній участь пластуни й пластунки з усіх шістьох пластових станиць в Австралії, як також у святочному відкритті в дні 25-го грудня широке українське громадянство та інші молодечі організації. Ювілейну Пластову Зустріч підготовляла, з доручення Головної Пластової Булави, Крайова Пластова Старшина в Австралії під проводом голови пл. сен. Ігоря Гриневича.

Пластова організація на терені Австралії нараховує біля тисячі членів, в тому більшість вже народжена у новій країні поселення.

В часі Зустрічі відбудеться вже 9-тий з черги Крайовий Пластовий З'їзд, на якому буде обраний пластовий провід на чергові два роки.

Делеґація пластунів з американського терену залишиться на Зустрічі до 3-го січня та матиме нагоду відвідати частину Австралії, а це Канберру, Мельбурн і Сідней.

У КОНҐРЕСІ ЗСА ЗГОЛОШЕНО ДВІ РЕЗОЛЮЦІЇ В СПРАВІ УКРАЇНСЬКОЇ І БІЛОРУСЬКОЇ ССР: ОДНА РЕКОМЕНДУЄ ВСТАНОВЛЕННЯ З НИМИ БЕЗПОСЕРЕДНІХ ДИПЛОМАТИЧНИХ ВЗАЄМИН, ДРУГА ВИМАГАЄ УСУНЕННЯ ЇХ З ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

Вашингтон. — В листопаді і грудні ц. р. в Конґресі З'єднаних Стейтів Америки зголошено дві резолюції, одна з яких рекомендує урядові ЗСА поробити негайні заходи для встановлення безпосередніх дипломатичних взаємин з Українською і Білоруською Совєтськими Соціялістичними Республіками, а друга вимагає таких же негайних заходів американського представництва в Об'єднаних Націях для усунення тих „республік" з тієї міжнародної установи. Першу резолюцію вніс конґресмен Заблоцкі, а другу конґресмен Бирк з Флориди у своєму власному імені та в імені конґресменів: Аббіта, Ендрюса, Арчера, Вевілла, Блекбирна, Брінклі, Буканава, Дел Клосона, Коллінса, Кофліна, Крейна, Дервінского, Дінґелла, Довді, Дулекого, Фішера, Фловерса, Флінта, Фуква, Гудлінґа, Гріна, Ґріффіна, Гейлі і Госмера. Резолюції говорять самі за себе, отже подаємо їх в дослівному українському перекладі.

Резолюція Заблоцкого

У резолюції, яку подає конґресмен Заблоцкі та яка рекомендує встановлення безпосередніх дипломатичних взаємин Вашинґтону з Києвом і Менськом сказано:

Тому, що за словами Президента „на наш погляд кожна нація в Европі має суверенне право вести незалежну політику та бути нашим приятелем, не бувши нічиїм ворогом і не бувши трактованою, як ворог... Ми готові й інші країни східньої Европи, які бажають мати кращі взаємини з нами, також переконаються в нашій готовості"; і

Тому, що виразне продовжування політики і її цілей з'ясував Президент поняттям „взаємин народу з народом" та „помостом зрозуміння з народами Східньої Европи"; і

Тому, що в інтересі світового миру є виразно конечним посилити наше порозуміння і взаємини з усіми народами і націями, які цього бажають, що включає 45-мільйонову українську націю — найбільшу не-російську націю в Союзі Совєтських Соціялістичних Республік та в Східній Европі — і 10-мільйонову Білоруську націю; і

Тому, що Уряд З'єднаних Стейтів визнає де факто в Об'єднаних Націях та відповідних міжнародних організаціях делеґації, що їх обрано репрезентувати Українську Совєтську Соціялістичну Республіку та Білоруську Совєтську Соціялістичну Республіку як прийняті у члени Об'єднаних Націй та різних її установ держави; і

Тому, що уряд Совєтського Союзу, респектуючи суверенність цих двох не-російських націй, сильно настоював на включення цих націй, як оригінальних чартерових членів Об'єднаних Націй; і

Тому, що суверенність народів цих двох національних Республік включена в Конституцію Союзу Совєтських Соціялістичних Республік, яка „постановляє, що „Право свобідного виходу із Союзу Совєтських Соціялістичних Республік загарантоване кожній Союзній Республіці"; і

Тому, що згадана Конституція Союзу Совєтських Соціялістичних Республік уточнює, що кожна Союзова Республіка має право входити в безпосередні взаємини з чужими державами та підписувати договори й обмінюватися з ними представництвами; і

Тому, що згадана конституція законно віддзеркалює дальшу суверенну волю тих двох не-російських націй постановою, що кожна Республіка має право встановляти „спосіб організації військових формацій Республіки"; і

Тому, що відмінні національні прапори, гимни і державні герби, що їх мають Українська Совєтська Соціялістична Республіка і Білоруська Совєтська Соціялістична Республіка призначені на те, щоб маніфестувати символічно суверенність і незалежність тих держав; і

Тому, що московський уряд Російської Совєтської Федеративної Соціялістичної Республіки постійно висловлює претенсії, що ці дві не-російські нації є незалежні і суверенні для розвитку своєї державности та закордонних зв'язків; і

Тому, що нарід З'єднаних Стейтів посередньо визнає суверенність Української і Білоруської націй, що відповідає ідеям, встановленим Деклярацією Незалежности З'єднаних Стейтів і тому ми готові допомогти тим націям та іншим народам в Совєтському Союзі для скріплення вузлів приязні та доброї волі; і

Тому, що це є виразною недоречністю з кожної точки бачення, щоб наш У-

(Закінчення на стор. 7-ій)

У Ню Йорку відбулися наради українських комбатантів

Ню Йорк. — В минулу суботу 18 грудня ц. р. відбулися тут в Українському Народному Домі наради представників Головних Управ Об'єднання б. вояків українців в Америці ОбВУА і Братства кол. вояків І Української Дивізії УНА. Приявними були голови обох головних Управ, д-р В. Ґалан, голова ОбВУА з Філядельфії і д-р М. Малецький, голова Братства кол. вояків І УД, з Торонта. З Торонта прибули теж мґр. Василь Верига, редактор „Вістей Комбатанта", як відпоручник кол. дивізійників, і адміністратор того журналу кол. дивізійник Тарас Гут, а до них долучились секретар Головної Управи Братства кол. вояків І УД інж. Іван Скіра і член Головної Управи Богдан Артимишин. Від ОбВУА були приявними, крім д-ра В. Ґалана, заступники голови д-р Іван Козак і Іван Поритко, скарбник Йоахім Вишневецький і члени Головної Управи Іван Кедрин, редактор „Вістей Комбатанта" від ОбВУА, і Петро Постолюк, адміністратор того журналу. Після вшанування пам'яти померлого недавно Володимира Гриньоха, обговорено редакційні й адміністраційні справи названого військово-історичного журналу, що його видавцями є обидві названі вгорі комбатантські організації. Рішено надалі видавати 6 чисел річно, можливо не у 5-ти, а 6-ти зшитках по 96 сторінок кожний, поширивши тематику і прикрасивши журнал ілюстраціями. Рішено перенести цілу адміністрацію журналу до Торонта, де він друкується, із двома адресами—нюйоркською і торонтською — для редакційних матеріялів. Обговорено теж справу репрезентації всього комбатантського світу при Секретаріяті СКВУ і справи суспільної опіки над комбатантами. Опісля відбувся спільний обід всіх учасників.

ПРЕДСТАВНИКИ 10 ДЕРЖАВ ДОСЯГЛИ ПОРОЗУМІННЯ В СПРАВІ ВИРІВНЯННЯ ЇХНІХ ВАЛЮТ З АМЕРИКАНСЬКИМ ДОЛЯРОМ

Вашингтон. — У висліді відбутої тут 17 і 18 грудня ц.р. конференції міністрів фінансів десяти провідних не-комуністичних держав світу в справі реформи монетарної системи, досягнено порозуміння між ними щодо нових ставок у валютній виміні і девальвації американського доляра на 8.57 відсотка. У зв'язку з цим американський уряд вирішив підвищити ціну золота з 35 до 38 долярів за унцію, але ж буде обов'язувати ця підвишка щойно після того, як ЗСА одержать відповідні концесії від Японії, держав Европейського Спільного Ринку і Канади в торговельних питаннях, і як підвишка ціни золота буде затверджена Конґресом. Згідно із заявою Коннaлі остаточна девальвація доляра мала б виносити 12 відсотків. Інші держави, які брали участь у цій конференції, погодилися на девальвацію їхніх валют і на вирівняння їх вартости у відношенні до доляра і відповідно до фінансових умов у їхніх країнах. Президент Ніксон, виступаючи під час пресової конференції, в неділю 19 грудня, назвав досягнуте порозуміння найбільш маркантною подією в монетарній політиці історії світу. Водночас уряд ЗСА повідомив, що у зв'язку з досягнутим порозумінням і погодженням різних держав на девальвацію їхніх валют, буде скасоване 10-відсоткове додаткове мито на чужоземні імпорти, встановлене президентом Ніксоном 15 серпня ц.р. в рамцях нової економічної політики ЗСА. Урядові чинники ЗСА сподіваються, що у висліді проведеної монетарної реформи і девальвації доляра, поправиться видатно економічна ситуація в ЗСА і що відкриється яких 500 000 нових місць праці. Рішення Вашинґтонської конференції було прийняте в заінтересованих країнах світу із задоволенням, хоч уряди багатьох з-поміж них передбачають важкі труднощі у проведенню девальвації їхніх валют і тимчасову колізію в економічному розвитку їхніх країн. Японія сподівається перемогти ці труднощі протягом одного року. Вона, як і головніші европейські держави уже започаткували девальвацію їхніх валют. Так, наприклад, вимінний курс британського фунта стерлінґів встановлено вже на 2.50 доляра.

ВІЙНА МІЖ ІНДІЄЮ І ПАКІСТАНОМ ЗАКІНЧЕНА — ЗМІНА ВЛАДИ В ПАКІСТАНІ

Ню Делі. — 15-тиденна війна між Індією і Пакістаном скінчилася в минулу п'ятницю 17 грудня, коли пакістанський президент Мохаммад Яхія Хан прийняв запропоноване Об'єднаними Націями та Індією перемир'я. Він зробив це в 24 години після того, як відгрожувався, що у Східньому Пакістані програно тільки битву, але війна буде продовжуватись до остаточної перемоги Пакістану. Та змінливість рішень диктаторського пакістанського президента разом із фактом, що Пакістан потерпів велику воєнну і дипломатичну поразку і втратив кругло половину своєї території, захитали його владу. Найперше власний його прем'єр Нуруль Амін жадав димісії Яхії Хана. Із Пакістану викликали до негайного повороту туди віце-прем'єра і міністра закордонних справ Алі Бутто, який знаходився в ЗСА, куди прилетів був для оборони справи Пакістану в Об'єднаних Націях. Зульфікар Бутто, голова найбільшої в Західньому Пакістані політичної партії, вже відлетів туди в минулу неділю 19 грудня, бувши попереднього дня ще на 45-хвилинній розмові у Білому Домі з президентом Ніксоном. Зульфікар Бутто твердить, наче президент Ніксон запевнив його, що він теж обстоює принцип неподільности пакістанської державної території, але — за вістками у пресі — це майже безнадійна справа, бо до столиці Східнього Пакістану Дакка прибули вже з Калькутти члени тимчасового першого уряду самостійної Бенґалії. Прем'єром того уряду є Таджуддін Ахмед, але всі чекають, щоб із в'язниці з Пакістану вернувся дійсний лідер східньопакістанських бенґальців, Шеїх Муїббур Рахман, єдиний, що втішається серед бенґальців дійсним авторитетом.

Індійський уряд заявив, що він чекає з переговорами з Пакістаном поки там викристалізується нова влада. За останніми вістками Зульфікар Алі Бутто вже повернувся до Карачі і перебрав владу. Вже давніше він заявив бажання переговорити про тривкий мир із Індією і надати Східньому Пакістанові найширшу автономію, але обстоює державну єдність Східнього і Західнього Пакістану. Індійського прем'єра Індіру Ґанді індійський парлямент привітав оваційно, як національного героя-переможця. Ґанді заявила бажання якнайшвидшого відкликання індійського війська із Східнього Пакістану, якщо тільки встановиться там лад нової бенґальської держави, але — за загальним стверджуванням західніх обсерваторів — коли б тепер відійшли відтіль індійські війська, то прийшов би там хаос і з черги масову масакру переводили б бенґальські самостійники на пакістанських вояках та всіх тих, які з ними співпрацювали. Вже тепер є там багато кривавих самосудів. Почалася там теж гостра харчова і мешкальна криза, особливо у зв'язку з масовим поворотом 10-тимільйонової маси бенґальців, які втекли були до Індії.

СТЕЙТ І МІСТО ЦЕРЕМОНІЯЛЬНО ЗАПОЧАТКУВАЛИ „НОВЕ ДЖЕРЗІ СИТІ" З УЧАСТЮ УНСОЮЗУ

Джерзі Ситі. — Як уже коротко інформовано в попередньому виданні „Свободи", минулого четверга, 16-го грудня, тут відбулося церемоніяльне викопання першої лопати землі під будову 23-поверхового мешканевого хмаросягу, що — за словами молодого посадника міста Павла Джордана — започаткує „нове Джерзі Ситі". Одну з головних роль у цій будові грає — без будь-яких фінансових зобов'язань — — Український Народний Союз. Мова про будову згаданого мешканевого хмаросягу при вулицях Монтґомері і Вашингтон у віддалені тільки одного кварталу від продовжуваної вже від деякого часу будови 15-поверхового бюрового хмаросягу УНСоюзу для нових приміщень його Головної Канцелярії та „Свободи". Мешканевий хмаросяг будується за стейтові і міські фонди — вісім з половиною мільйона долярів, що ними, як і опісля самим будинком, відає окрема громадська корпорація з участю УНСоюзу та Порторіканської Асоціяції, що творять разом т. зв. Полус Гук Мешканеву Корпорацію, яку очолює головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір та до якої входять Перфекто Ойоля і Володимир Сохан, як заступники президента, дир. Петро Пуцило, як секретар, і о. Гектор Мартнез Мена, як скарбник. Мешканевий 23-поверховий хмаросяг матиме 309 мешкань-апартментів, призначених переважно для родин, що мають середні прибутки. Старші громадяни-емерити платитимуть за мешкання тільки 25% своєї пенсії, а різницю покриватимуть стейтовий і федеральний уряди. На такі мешкання призначено 62 апартаменти, чинш за які виноситиме від 29 до 125 долярів місячно, залежно від величини родини. На такі дешеві мешкання в цьому найбільш модерному будинку можуть рефлектувати родини, річні прибутки яких є в межах від 4.500 до 8.500 долярів. Деяку частину мешкань спонзор, себто УНСоюз і Порторіканська Асоціяція, зможуть на власний розсудок винаймати також для родин з більшими прибутками, аж до 18,000 долярів річно. В таких випадках чинш виноситиме від 161 до 322 доляри місячно, залежно від величини родини.

„Ще не вмерла Україна" над Джерзі Ситі

Це був, мабуть перший випадок, що під час офіціяльної стейтово-міської церемонії прогомонів гимн вільної України: „Ще не вмерла Україна". Заінтонувала його оперова співачка пані Марія Лисогір, дружина головного предсідника УНСоюзу і президента Полус Гук Мешканевої Корпорації Йосипа Лисогора, відспівавши раніше, при акомпаніяменті оркестри сусідньої середньої школи св. Петра, американський гимн. Порторіканський гим слідував у виконанні порторіканських учасників церемонії після того, як порторіканський священик провів молитву. На підвищенні, де були репрезентанти стейту і міста, побіч американського прапору та прапору стейту, гордо повівав український синьо-жов-

(Закінчення на стор. 8-ій)

Запляновано черговий з'їзд українських журналістів ЗСА і Канади

Ню Йорк. — В неділю 19 грудня ц.р. відбулося тут у Літературно - Мистецькому Клюбі перше засідання новообраних керівних органів Спілки Українських Журналістів Америки (СУЖА), на якому одноголосно рішено перевести вчасною осінню 1972 року на „Союзівці" новий, третій з черги, з'їзд українських журналістів Америки і Канади. Вправді СУЖ Канади не прийняв ще формально такої самої постанови, але це була ініціятива голови СУЖ Канади, ред. Нестора Ріпецького, під час його недавнього перебування в Америці. Для виготовлення різних сутніх та технічних подробиць того задуму відбудуться спеціяльні наради Управи СУЖА. Затверджено розписаний попередньою Управою конкурс на найкращу статтю й фейлетон, із залишенням призначеного тоді жюрі та з продовженням терміну для надсилання матеріялів для жюрі до 30-го березня наступного року. Обрано референтів двох Фондів — Допомогового і Стипендійного. Полагоджено теж низку справ формального й адміністраційного характеру, пов'язаних із розподілом функцій. Приявних було 14 осіб.

Д-р І. Б. Весоловський, керівник української секції СіБіСі, помер нагло в Монтреалі

Монтреаль, Канада. — Минулої п'ятниці, 17-го грудня, тут помер нагло на розрив серця св. п. д-р Іван Богдан Весоловський, довголітній керівник української секції в Міжнародній Службі Канадійської Радієвої Корпорації (СіБіСі), що відповідає урядовим радіопересиланням „Голосу Америки" у Вашинґтоні — інформує довголітній співпрацівник Покійного, Омелян Бачинський. Св. п. д-р Іван Богдан Весоловський народився в Західній Україні в 1915-му році. Закінчив правничі студії на Львівському університеті та музичні в Інституті ім. Лисенка, теж Консулярну Академію та економічні науки у Відні, одержавши диплом доктора. Осиротив дружину, двох синів і троє внучат. Похорон був призначений на понеділок, 20-го грудня.

НАРОДНИЙ ФОНД УККА: ЩЕ ОДНА ТИСЯЧА

Народний Фонд Українського Конґресового Комітету Америки за останній кінець тижня напевно збільшився на кілька дальших тисяч долярів, як уже в понеділок, 20-го грудня, ранішня пошта доставила до канцелярії УККА пожертв на одну тисячу долярів — інформує екзекутивний директор мґр Іван Базарко. Більші пожертви вплинули цим разом з Вилимантику ($475), Вотерsuccessful ($350) та Коговзу ($225), а більшу суму індвідуального Національного Датку, $200.00, склали д-р Едвард і Осипа Михаленки з Маямі. Пані Осипа Олінкевич-Михаленко — це колишня головна радна УНСоюзу. У понеділок, 20-го грудня рано, груднева збірка Національного Датку досягла суму $19,000, отже без п'ять тисяч половину суми із потрібних на початку збірки $48,000 для досягнення 100-тисячної мети.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65 ¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ніксон і Конґрес

Відносини між Білим Домом і Капітолем за Ричарда Ніксона куди складніші, як вони були, наприклад, за Д. Д. Айзенгавера, коли також було партійне двоєвладдя. Тоді Айзенгавер мав куди кращу ситуацію. Поперше, він був національним героєм і не мав проти себе тієї ворожої атмосфери, яка прикметна для постави демократів супроти Ричарда Ніксона. Подруге, тоді лідером демократичної більшости був Линдон Джансон, консервативний демократ з Тексасу, який ідеологічно дуже мало різнився від Айзенгавера, проповідника „поступового республіканізму".

Ставлення 92-го Конгресу до президента Ніксона дуже неодностайне й зигзаґувате. З одного боку демократична більшість — 255 демократів проти 177 республіканців в Палаті Репрезентантів і 55 демократів проти 45 республіканців у Сенаті — веде традиційну боротьбу за примат влади, особливо за примат Сенату в керуванні закордонною політикою, з другого боку насправді, отягаючись і торгуючись, схвалює Президентові майже все важливе, чого він хоче. Правда, Сенат відкинув був наприкінці 1969 р. двох кандидатів Президента до Найвищого Суду, але остаточно таки в Найвищому Суді засіли 4 нові консервативні судді. Конґрес тим часом „заморозив" такі великі проєкти Ніксона, як поділ податкових впливів між федеральною й стейтовими касами, реформа опіки над здоров'ям, реформа екзекутивного апарату. З другого боку — Ніксон не мав і не має ніяких труднощів збоку Конґресу у справі нової економічної політики, з продовженням йому законного терміну щодо контролі цін і платень та з девальвацією доляра. Не має найменших труднощів з такими радикальними заходами, як подорож до Пекіну й Москви. Чергування закордоннополітичних „консервативних" ходів із „ліберальними" неначе балянсує настрої у суспільстві і в Конґресі. Наприкінці минулого тижня Конґрес схвалив, хоч і обрізаний, закон про допомогу закордонові, знову відкинувши „додаток" голови демократів у Сенаті Майка Менсфілда про відкликання військ з В'єтнаму, і схвалив оборонний закон на 70 з половиною більйонів дол.

Демократи у Конгресі частинно керуються надпартійним патріотизмом, який наказує співпрацювати з Президентом. Але є в цьому й тактичні міркування: щоб у виборах 1972 року Президент не міг скинути на демократичний Конґрес вини за невдачі своєї політики. Без уваги на мотиви, які керують членами Конґресу, їхня співпраця з Президентом у головних справах приносить країні тільки користь.

„День прав людини"

У грудні народи світу за ухвалою ОН мали б відзначати „День прав людини". Той день припадав цього року на 10-те грудня, однак, не було помітно тоді ніякого „пожвавлення" у світовій пресі. Зате преса країни, де людина має найменше прав — заговорила на повний голос, „від Москви до самих до окраїн", як співається в совєтській пісні.

У Київській „Молоді України" з 10-го грудня надруковано статтю кандидата юридичних наук В. Патюліна під назвою „Все в ім'я народу". Вона фальшива вже тим, що оперує єдиним поняттям „совєтський народ" в СССР, коли там живуть і терплять 110 націй, народів і народностей. У цій статті автор раз-у-раз покликається на Конституцію СССР і ні разу не згадує про Конституцію Української ССР, яку Москва реклямує, як „робітничо - колгоспну державу українського народу".

В статті В. Патюліна особливо цинічно звучить місце, де він пише про „політичну гарантію свободи громадян СССР": „Свобода особи — не абстрактна категорія", пише автор. — „Політичну гарантію становить самий державний лад соціялістичного суспільства, вирішальною силою якого є народ". Логічно міркуючи, виходило б, що сам український народ заслав молодого історика Валентина Мороза на каторгу чи кинув до тюрми . . . Або сам народ тримає тисячі молодих інтелектуалістів із різних „республік" СССР за ґратами лише тому, що вони добиваються прав для людини і прав для націй в СССР? У кінці статті „Все в ім'я народу" автор перевищує сам себе, пишучи: „Характерною рисою становища особи в совєтському суспільстві та державі є неухильне поширення прав та свобод совєтських громадян". Ні одно з тверджень автора не підперте фактами, все його писання — суцільна догматика й партійне „начотництво".

У демократичних країнах Заходу „День прав людини" минув всюди непомітно, бо демократія дійсно забезпечує населенню найширші права. А совєтська преса видала сама себе, розписуючись про те, чого в СССР не існує.

НАШЕ МИНУЛЕ І СУЧАСНЕ

„А згадаймо: може серце хоч трохи спочине", — писав Шевченко про давню „славу к о з а цьку". Але, вглибившися в події нашої давнини, поет ставив землякам гіркі питання: „Що ми? Чиї діти? Яких батьків? Ким, за що закуті?" І Тарас у своїх думах засудив не одного з предків, що не вміли стояти твердо на власному ґрунті і орієнтувалися то на Москву, то на Варшаву. І Богданові Хмельницькому докоряв Шевченко за те, що їздив у Переяслав „Москві присягати".

У своїх міркуваннях про події української історії Шевченко часто підкреслював найбільшу небезпеку, що загрожувала нашому народові з Москви. Політика російських царів прямувала до знищення національної індивідуальности України, особливо після того, як зліквідовано останки української автономії (скасування гетьманського уряду 1764 року). Цариця Катерина II поставила ціллю свого уряду „обрусеніє" України. Теперішні „червоні царі" в Москві називають це „зближенням націй" або — їх „злиттям".

Побувавши на полі бою під Берестечком (р. 1651), Шевченко написав одну з найтрагічніших своїх поезій, що починається словами: „Ой чого ти почорніло, зеленеє поле?"

Є там слова:

А ще мене гайворони
Обсіли з півночі:
Клюють очі козацькії,
А трупу не хочуть!

Очі — це символ свідомости, волі до самостійного життя народу. Втративши національну свідомість („очі"), народ стає „етнографічною масою", „тяглом у потягах бистроїздних" своїх сусідів. Несвідома маса, не здатна оборонити свої права, може тільки стогнати на чужій роботі, нарікати на своє тяжке життя. Так у Шевченка каже Берестецьке поле до своїх орачів:

Не вернетеся на волю,
Будете орати мене стиха
Та орючи
долю проклинати...

Політика „обрусенія" України мала великі здобутки особливо на Волині. Волинська губернія посилала перед революцією 1917 р. в безправний парлямент Російської імперії послів — самих завзятих обрусителів-чорносотенців, які в Державній Думі виступали проти введення української мови в школах і нацьковували царський уряд на „український сепаратизм".

І слід згадати, що ворогами українського національного відродження дуже часто були люди українського роду, переважно шляхтичі. Такі члени Державної Думи, як Володимир Родзянко, Василь Шульгин, Анатолій Савенко, Скоропадський, Алексєєнко (Харківщина) — всі вони називали себе „тоже малоросами", але в Державній Думі ці патріоти єдиної неділимої Росії були підпорою урядової політики обрусенія.

В історії інших народів знаходимо приклади, коли частина поневоленої нації переходить до панівної нації, асимілюється з нею і ставиться байдуже або й вороже до народу, з якого вийшла. Чеські аристократи на ім'я Чернін, Хотек, Лобковиц і багато інших перейшли до австрійського табору, деякі визначні поляки після розділів історичної Польщі в кінці XУIII віку стали російськими патріотами (Тадеуш — „Фаддей", Булґарін, Сенковський та інші). Однак, згадка про втрачену національну незалежність жила в масі поляків і чехів.

Не так було в Україні. Потомки козацьких старшин, що колись „скородили списами московські ребра", поволі втратили зв'язок з українською національною традицією, особливо, коли царський уряд прирівняв їх до російських дворян. Гудовичі, Полетики, Кочубеї, Ханенки, Лизогуби і багато-багато інших опинилися в російському таборі і служили ворожому Україні режимові не за страх, а за совість.

Шляхтич українського роду Юзефович дав докази російській адміністрації в Києві проти М. Костомарова та інших учасників Братства св. Кирила і Методія в 1847 р. Цей „фізичний українець" Юзефович був автором царевого Указу з 1876 р., що заборонив друкування українських книжок у Російській імперії.

Член горішньої палати — Державного Совєту в Петербурзі, професор Київського університету Пихно перед революцією 1917 р. старався загострити репресії царського уряду проти українства. „Тоже - малорос" Щоголів опублікував у 1912 р. книжку - донос: „Украинское двыжение как современный этап малорусского сепаратизма".

Орієнтація на російське дворянство, що довго давало тон у політичному і культурному житті царської Росії, повела українську шляхту до мовної асиміляції з росіянами. Ця тенденція не припинилася й пізніше, бо „на панську лінію" хотіли вийти теж освічені сини „дьогтярів і крамарів" (слова М. Гоголя).

Після 1917 р., коли большевицька російська партія створила диктатуру, на місце „вищої" російської культури дворянсько - б у р жуазної прийшла „зразкова" російська „пролетарська культура". „Мова Леніна" стала обов'язковою для всіх підданих Москви. Хто з неросіян обстоює свою національну індивідуальність, попадає між „буржуазні націоналісти".

Завдання — обрусеніє — зосталося однакове, тільки методи дещо змінилися. Землячок із Києва Куличенко, зовсім ясно розвиває програму „злиття нації" у московському журналі „Вопросы Истории", ч. 9, 1971 р. А ролю „теж - малоросів" — Родзянків, Савенків, Пихнів „тоже - українці", що зробили кар'єру в Москві: Підгорний, Полянський, Гречко, Штеменко, Москаленко і подібні. Вони „помагають" народові, з якого вийшли, перейти до „вищої, пролетарської культури" (російської).

На ці заходи „землячків", патріотів „отечества чужого" дав виразну відповідь наш поет - будитель, зустрівшись з таким „малоросом" у Петербурзі, що питався, чому Шевченко не говорить „по-здешнєму". Сказав поет: „А я вмію, та не хочу"!

Viator

БІДА БЕЗ ГРОШЕЙ, ЩЕ ГІРШЕ З ГРІШМИ

(ст.). — Паризька „Жен Афрік" („Молода Африка") принесла цікаву статтю про країну Кувайт*, де багатство починає бути проблемою тому, що там усі люди дуже багаті, насправді найбагатші в усьому світі. За словами автора цієї статті їх найбільше мучить недуга, що виявляється у байдужості і безсонні.

В Кувайті щодня на прибережних пляжах можна бачити численні гуртки молодих людей, що покінчили коледжі. Увечері прямують вони до барів, дорогих готелів або відбувають прогулянки автами марки „Порш" і „Яґуар". Іншої „роботи" для них немає. Вони не працюють, не почувають себе щасливими і починають бути проблемою для держави. Але проблема молоді тільки одна з багатьох проблем уряду Кувайту.

Проблема ґрадуантів коледжів спричиняє й інші труднощі. Ці люди — це продукт схолястичної системи, на основі якої уряд платить їм за все. А ґрадуантів буває річно 1.000 з місцевих шкіл і стільки ж із закордонних. Це не абиякий тягар навіть для такої багатої держави, як Кувайт.

Якийсь час уряд робив спроби включити молодих людей, які покінчили студії, до цивільної служби. Уже п'ята частина населення займає урядові становища й по державних установах нема більше місць.

Розв'язкою цієї проблеми могла б бути індустріялізація країни, і це вже відбувається в нафтово - хемічній ділянці. Одначе й тут мусить бути границя в країні, де сировий матеріял це тільки нафта і газ, а ринки збуту дуже далеко.

Іншою розв'язкою було б вислати всіх не-кувайтців. Але дуже мало-хто з кувайтців, які воліють студіювати мистецтво й літературу, могли б надаватися до фізичної праці, що її виконують чужинці. Проте, вже й чужинці починають турбуватися. Вони не можуть бути власниками посілостей, не мають права засновувати підприємства без кувайтських спільників, діставати низькопроцентові позички для збудування хати, їхнім дітям обмежений доступ до публічних шкіл. До того ж чужинці мусять платити за лікування в шпиталях, яке для тубільців безплатне.

У приморському клюбі „Газеля" з французькою й американською к у х н ею, водним лещетарством і басейном для плавання найбагатші кувайтці вчаться жити веселим життям американських мільйонерів. Молодь, відновлюючи прастарий арабський звичай, проводить вечори в мавританських кавернях, винаймає ресторани з обслугою і запрошує туди приятельок на чарочку.

Більшість кувайтців мають лише початкову освіту, але й ті з них забагатіли, у яких уряд закупив землю для розбудови міста. Тепер вони живуть у власних люксусових мешканнях із апаратами для реґулювання повітря, сидять при телевізорах і згадують ті гарні часи, коли ще жили в хатах, стіни яких були збудовані з болота, з невеличким внутрішнім подвір'ям. В такі дні любо було посидіти надворі, на сходах і поглядати на призахіднє сонце.

На думку психіятрів, таке багате, але бездільне, нудне життя має вплив на духовий стан людини. Психіятричний шпиталь у Кувайті, який мав 450 амбуляторних хворих в 1956 р., тепер має їх 18.000. Кувайтці вже не знають, чого самі хочуть. Вони вже втратили охоту мати потомство, їм осоружна будь - яка праця.

Ті люди, каже один психіятр, приходять до нього за порадою, жаліються, що не можуть спати і втішатися життям. Найтяжче приходиться лікувати жінок з огляду на старі місцеві звичаї. Все, що він може їм дати для заспокоєння нервів — це пігулка.

Отож, бути багатим це справжній клопіт.

* Кувайт (і столиця тієї ж назви) — незалежна арабська держава над Перською затокою з територією всього 5,335 кв. миль і населенням 775,000 (в тому числі 55% не-кувайтців і 200,000 палестинських утікачів). До Кувайту належить кілька прибережних острівців які були під англійською окупацією. Іран (Персія) обсадив один із них і внаслідок цього між тими двома країнами виник гострий конфлікт. Найбільший острівець це Фіяляка, де археологи надибали при розкопинах на рештки будівель з-перед 2500 року до Хр. Влітку у Кувайті страшна спека і сильні вітри приносять із собою маси піску. Зимою клімат доволі приємний, тоді перепадають слабкі дощі. До 1950-го року основними промислами Кувайту були добування перлів, риболовля та будова човнів. Коли ж знайдено нафту і газ маленький Кувайт став найбагатшою у світі країною. Нафти добувають приблизно три мільйони бочок денно. Одна бочка (barrel) вміщує 31.5 ґальона нафти.

ПАМ'ЯТНИК НІКОЛАЮ НЄКРАСОВУ

У зв'язку з 150-річчям народження російського поета-белетриста Ніколая Нєкрасова, який родом походив з України, у м. Вінниці встановили пам'ятник та виготовили пам'ятну медалю. В Києві відбувся відповідний вечір, на якому промовці твердили, що думки Нєкрасова „підхопила Леся Українка". Нєкрасов писав про „Матушку-Русь", його стало цитував Ленін, а в Києві на вечорі один із промовців сказав, що „Нєкрасов — це сама Росія".

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: д-р Михайло Данилюк

ПОРАДИ НА ЗИМУ

III

Продовжуючи поради на зиму, необхідно зупинитись також над проблемами не лише зберігання доброго здоров'я, але й охорони його у людей, які вже мають певні проблеми.

Чи не найважче переходять зимову пору люди з недугами серця, і для цього існують оправдані причини. Люди із застоєм праці серця та набряками відчувають це, як тільки починається холодніша погода. Пояснюється це тим, що недужі на застій серця мають, як правило, певну кількість зайвої рідини в організмі, яку кволе серце не перепомповує як слід крізь нирки та легені. Нирки, виділяючи меншу кількість сечі, затримують її у тканинах, а набряклі до певного ступеня легені не постачають потрібної кількости кисню у кров.

Влітку якась частина рідини легше випаровує з організму віддихом та потінням, але при холодній погоді цей процес сповільнюється. Крім цього бронхи легень внаслідок нижчої температури дещо звужуються, зокрема при морозяній погоді. Тож, взявши до уваги і так гірше постачання кисню у людей із застоєм праці серця, цілком зрозуміло, що вони відчувають посилену задуху взимку, зокрема під час праці, при швидшій ході на вулиці. Важке дихання, набряки на ногах, синяве забарвлення шкіри запримічуються в таких людей виразніше.

Інша група людей хворих на серце, а саме таких, що мали серцевий удар (інфаркт) або з недугою вінцевої (коронарної) артерії, переносять зиму ще тяжче. Справа в тому, що у них одна або й обидві вінцеві артерії кволі, звужені, іноді деякі відгалуження від них цілком замкнені склеротичним накопиченням. С е р цевий м'яз одержує менше крови, а з тим і кисню. Після видужання з серцевого удару та при лікуванні кволої артерії і збалянсованому способі життя та праці, такі недужі рідко відчувають біль у грудях (анґіну пекторіс), хіба що при перевтомі, напруженні. Одначе, зимовою порою надворі вони можуть частіше відчувати цей біль. Тут відіграє ролю той самий механізм, коли бронхи легень звужуються, даючи дещо менше кисню у кров, а тим самим кволі вінцеві артерії постачають ще менше кисню до серцевого м'яза. Виникають типові болі. Є також здогади, що під впливом вдихуваного холодного повітря вінцеві артерії звужуються процесом рефлексу від легень.

Найкраща порада для людей недужих на серце: зимовою порою частіше відвідувати лікаря для реґуляції своїх ліків, перевірки праці серця, пульсу, тиску крови тощо. Такі ліки, як, наприклад, діґіталіс або медикаменти для посилення праці нирок і контролі набряків можуть вимагати зміни в дозах. Одягатися треба тепло, але одежа мусить бути легкою, щоб не перевантажуватись фізично. Люди ж, які мали серцеві удари або з кволими вінцевими артеріями, мусять особливо уникати напруження надворі і не виконувати ніякої фізичної праці в морозяну погоду. Це відомий факт, що, наприклад, відгортання снігу, ношення важких речей, нерозважний спорт, втома під час полювання, швидка хода забирають на той світ кожної зими чимало людей з недугами вінцевих артерій. Для контролі болю у грудях добре допомагає пориста маска, яка закриває рот і ніс, бо, дихаючи крізь неї, людина дістає повітря у не гостро холодній формі. Люди з такими недугами повинні особливо взимку завжди мати при собі нітроґліцерину, яку вживають при болях у грудях. Біль, який це вщухає протягом 15 хвилин, вимагає негайної лікарської допомоги.

Інша категорія людей, що переносять зиму важче — це недужі на емфізему, бронхіяльну астму та інші хронічні недомагання легень. У таких людей часто бувають застуди з бронхітами, які важко лікувати, у них частіші ускладнення, що приводять до запалення легень. Зимовою порою часто помешкання перегрівається, мало провітрюється, і внаслідок цього надворі холодне повітря викликає гострий кашель, надмірну продукцію слизу та харкотини, важке дихання. Таким людям також іноді допомагає вживання маски у холодну погоду. Але основне — це зберігати себе від застуд. Люди, які курять тютюн у будь-якій формі, а особливо цигарки, рішуче повинні припинити куріння, якщо хочуть прожити нормальну довжину життя або хоч не мати важких ускладнень.

НАША ПОШТА

ВП. Р. Н., Ню Йорк. Алькоголь діє на серце неґативно, і це доказаний факт. Між іншим, думку, що алькоголь підсилює кровообіг, медичними дослідами заперечено, якщо йдеться про обмін крови у серці. Вінцеві артерії під впливом алькоголю звужуються, і це посилює всяку недугу серця. Про це буде докладніше у брошурі про алькоголь, яка вийде незабаром.

ВП. О. Я., Боффало. До ревматизму ми ще повернемось. Зима ще довга. Дякуємо за теплого листа.

ВП. В. В., Скрентон. Статті, про яку згадуєте, ми не читали і, по правді кажучи, нею не цікавимось, оскільки такий підхід до медичних проблем пригадує радше дискусію із середньовіччя про те, скільки чортів може вміститись на кінці шпильки, а не практичний підхід до популяризації з б е р еження людського здоров'я. А проте мати свою думку — привілей кожної людини. Одну із таких думок легко перевірити в питанні вітаміну „Ц", про який запитуєте, припускаючи, що він не нищиться при варенні харчів, якщо їх варити при температурі 70 ступ. за Цельсієм. Як відомо, вода кипить при 100 ступенях, і тоді в ній вариться харч. Якщо ж хтось може зварити український борщ не довівши його навіть до точки кипіння — це його справа. Ми воліємо справді варений борщ без сирої городини, байдуже, що вітамін „Ц" нищиться. Поповнювати його радимо свіжою городиною, овочами і ягодами у нормальних формах споживання.

Панас Феденко

МИНУЛО ПІВСТОЛІТТЯ

ЗИМОВИЙ ПОХІД АРМІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ 1919-1920 РР.

(17)

„Армія Півдня Росії" в той час „дихала на ладан", була зненавиджена в Україні. Тому не могло бути й мови про будь-які переговори й союз з Денікіним. Листи Попова, однак, дають картину політичної ситуації в Україні в той час. Ті, що заперечували право українського народу на незалежність і не визнавали навіть назви „Україна" ті, що почали атаку проти Української Армії в Києві 31 серпня 1919 р., тепер блаґали, щоб Армія УНР рятувала їх від заслуженої катастрофи! Ворожа сторона призналася, що не мала ґрунту в Україні і що Армія УНР мала прихильність людности.

Ще й досі ширяться в комуністичній пропаґанді і в писаннях „білих" оборонців „єдиної неділимої Росії" леґенди, мовляв, український рух за незалежність не мав і не має ґрунту у народних масах України. Ось, наприклад книжка Н. Ульянова — „Происхождение украинского сепаратизма", написана в Америці і видрукована в Еспанії, в Мадриді, 1966 р. Автор ставить догори ногами факти історії України і намагається представити український рух за незалежність як польську, австрійську та німецьку інтриґу.

Подібне знаходимо теж у відомого американського дипломата Дж. Кеннана. Він писав не так давно, що „в центральній Україні" (тобто на Наддніпрянщині) та й узагалі в історії нашого народу не було стремління до національної незалежности.

Лист „білого" російського полковника в 1920 році дає ясну відповідь на протиукраїнську пропаґанду одних і на недоброзичливі сумніви других щодо ґрунтовности українського визвольного руху.

В штабі полку глузували з пропозицій, що містилися в листі, присланому від „білої армії": не було й думки про те, щоб Армія УНР могла в'язатися з російським військом, що хотіло повернути колесо історії назад: відновити єдину неділиму Росію на чолі з царем, забезпечити панування поміщицької кляси і заборонити всі мови на славу „загальнозрозумілої" — російської.

Кінний полк, що його ми зустріли, мав свої завдання від команди Армії УНР, і ми вирушили з Витутова окремо, щоб добратися до штабу Омеляновича-Павленка. До нас прилучився чотар Веремієнко. Петро Омельченко залишив нам коні з возом, сказавши, що вступає до кінного полку.

Тепер у ролі кучера був Веремієнко. Коні під його керуванням мов переродились. Мене і Омельченка вони не слухали, бігли неохоче, мов робили нам велику ласку. Але коли Веремієнко взяв віжки в руки, свиснув і загрозив гнідому й карому довгою пугою, то вони нашорошили вуха і почали так щиро й завзято бігти, що я дивувався. Полковник Никонів казав, що Веремієнко наших коней „гіпнотизує".

Веремієнко був родом з Чигиринського повіту, був високий, русявий, з сірими енерґійними очима, з лицем рожевим аж червоним від вітрів і морозів. Була у нього глибока віра в перемогу нашої справедливої справи. Казав, що, бувши в дорозі, мав часто розмови з людьми. Хвалив патріотизм і охоту людности помагати Українській Армії: „Біда, зброї немає!"

Згадував Веремієнко початок 1919 р., коли большевицька пропаґанда на деякий час збаламутила частину нашої людности. „Тепер інакше, — казав він, — коли б була зброя, то було б війська, скільки схочемо".

Знов блукали ми від села до села слідами частин Армії УНР і всюди нас приймали мов рідних, харчували, напували і помагали всяким способом. Добралися до околиці, де колись ходив „малими ногами" Шевченко. Ночували у Вільшаній в одного літнього селянина. Він хотів подарувати мені кожуха, бачивши мій плащ, „вітром підбитий". Я відмовлявся, бо зима не була сувора, мав я смушеву шапку, добрі чоботи, і тому кожуха не взяв. Від господаря почув сентенцію: „До 30 років чоловіка кров гріє, від 30 до 50 — кожух, а як стукне 70 років, то й чорт тебе не нагріє". Йому вже було за 70.

Веремієнко гнав гнідого й карого далі, бо були відомості, що частини Армії УНР десь недалеко. Дійсно, в районі Городища (там бував колись Шевченко) натрапили ми на Київську дивізію.

Юрко Тютюнник зустрів нас дуже приязно, хотів почути політичні новини. Пасивність УГА, що від „протекції" Денікіна попала під „опіку" большевицьку, його глибоко вразила. Він прочитав лист Мазепи до команди ли УНР до слушного часу на українській землі. Він відти на захід, де була розташована УГА, щоб об'єднання двох армій зреалізувати. Сказав, що на це немає можливости, особливо, коли „Ревком УГА" в Вінниці підписав договір з російською червоною армією.

Ми відбули нараду з Тютюнником, з участю Никонова, Веремієнка і політичного референта Василя Скляра. Тютюнник казав, що до нього приходили делеґати від боротьбистів і від большевиків, переконували, щоб Армія УНР пристала до війська, котре хотіли творити боротьбисти, як армію „незалежної радянської України", або щоб включилася в ряди російської червоної армії для боротьби проти Денікіна. Тютюнник мав відомості, що російська червона армія була дуже знесилена епідемією тифу, тому сподівався, що вдасться зберегти збройні сили УНР до слушного часу на українській землі. Він відкинув усі пропозиції як боротьбистів, так і большевиків.

Турбувався Ю. Тютюнник недостачею зброї, казав, що молоді люди всюди, де проходили частини Армії УНР, хотіли вступити до війська, але довелося відмовляти, не було чим озброїти їх.

Тютюнник уважав за раціональне, що Мазепа з Брацлава рушив на захід для зв'язку з членами уряду УНР. „Але не знаємо, казав, що діється в Києві. Там же під большевицькою окупацією наші політичні орґанізації. Треба їх належно поінформувати". Тютюнник наполягав, щоб я не їхав до штабу Омеляновича-Павленка, а рушив негайно до Києва. Мовляв, листи прем'єра Мазепи до командарма передасть полковник Никонів. „Київ мусить знати, що уряд і військо УНР вестимуть боротьбу до кінця", казав Тютюнник. Тої самої думки були — полк. Никонів, чотар Веремієнко і політичний референт Василь Скляр.

(Далі буде).

О. Гайський

ДІЙСТВО ПРО ВБИВНИЦЮ — МОСКВУ

(Клівлендська вистава драматичної поеми Лесі Українки „Боярння", у виконанні Драматичного Ансаблю „Заграва" з Торонто)

Щаслива посмертно Леся Українка і щасливі ми, що ця найбільша дочка України так багато своїх творів написала у формі сценічних п'єс. Часу до читання в наших людей, поза Україною сущих, небагато, охоти до читання теж не більше, а через театр цікавіше і легше пізнавати, засвоювати і причащатися вартостями цілющих сил, порадами й дороговказами нашої духової Жанни д'Арк.

У неділю 26 вересня 1971 р. Драматичний Ансамбль „Заграва" з Торонто порадував і оживив українську громаду Клівленду виставою „Боярині", у сторіччя народження Лесі Українки. Склавши поклін Поетесі біля її пам'ятника в Українському Культурному Городі, члени „Заграви" подались до дому СУМА на прийняття, а звідти до залі Норманді Гай Скул, де відбулася вистава „Боярині".

У своїй творчості Шевченко й Франко підкреслювали проблему московського вбивання народів .Перший із них писав:

„...Від молдаванина
до фіна,
На всіх язиках
все мовчить..."

Іван Франко, у відомій „оді" до Росії, говорить про це так:

„...Отак пастух попута
коні в полі,
Через ногу: здаєсь,
три ноги вільні,
Та йти вони, ні бігти
не зусильні,
То ржуть, гризуться
спільники неволі.

Отак і ти попутала народи.
Всім давши зверхні
вигляди свободи,
Щоб одні других гризли
і душили.
І хоч всі дружньо рвуться
з твого круга,
То в різні боки шарпають
друг друга...
Цей колот — джерело
твоєї сили..."

У „Боярині" цей самий диявольський процес „попутання і колоту" показаний на найменшій частині спільноти — родині. Молодий українець Степан, якого батько присягав на вірність московському цареві у Переяславі, спутаний цією батьківською присягою (хоча цар, із свого боку, нічого не робить собі із взятих там на себе зобов'язань супроти України...), спутаний царським саном боярина й надією спроможности допомоги українцям, які приїздять до Москви із суплікамн-скаргами на утиски-знущання московських сатрапів і солдатески. Оксана спутана коханням і співчуттям для свого чоловіка Степана — але, з другої сторони, сповнена любови до України й ненависти до всього, що московське. У таких лякоонських зашморгах протиріч, страху перед московськими шпигунами і покаранням („канчуки, диби, палі"...), молодоженці обвинувачують одне одного, щоб зараз же ствердити свою несправедливість і самого себе обвинувачувати. Оксана не витримує такої постійної муки і, мов пересаджена з чорнозему на холодну тундру квітка, чахне й гине. Покликаний лікар німецького походження бачить єдиний порятунок для хворої: поворот в Україну. Характеристично, що такий самий порятунок для себе, перед самою смертю, бачить Тарас Шевченко, але царська заборона поетові виїхати в Україну нівечить цю останню надію нашого пророка. У випадку Оксани, заборона приходить від неї самої, як самопокарання за зраду своєї батьківщини, пасивністю у час, коли вона кривавилась у повстанні проти Москви. Написана головно на тлі історичних записок М. Костомарова, „Бояриня" є наймаркантнішим доказом факту, що ці „дві руські народності" є просто запереченням одна другої.

**

Як справився із своїм завданням ансамбль „Заграва" Люди з середніх і задніх рядів залі казали, що не всі слова із сцени до них доходили. Справу доношення голосу до публіки перебрала тепер на себе технічна обслуга — інженерія звуку. Чи в даному випадку не було відповідних підсилювачів голосу, чи їх не включено (а може попсувалися?) —не знаємо. В дальших діях, де тонація діялогів і розмов у гурті, з назріванням конфлікту, помітно вища, нарікання слухачів зникли. А втім: Лесині п'єси, як і Шекспірові, це не ситуаційна дія, а дія слова, ідеї. На такі п'єси слід іти, обзнайомившись із текстом.

Брак ситуаційної акції твору виставляє найкраще свідоцтво режисерові Славу Теліжину й акторам: всі несподівані обриви, злами у тоні й рухах, раптові вибухи, зупинки, схилення голови в розпачу — все це заступало брак ситуаційної акції, чи пак було дією ідей, слова й віддзеркаленням душевного стану дієвих осіб. Під цим оглядом, за деякими дрібними вийнятками, актори блискуче справилися із завданням. На сцені справді таки вичувалося нестерпну атмосферу життєвої муки. Ввесь час на сцені не появляється ні один московський персонаж, проте гнітуча атмосфера насильства, шпигувань, оргійного гуляння, і всіх інших признак „істінно-русской жизні", висіла над сценою, як Дамоклів меч. Це заслуга доброї режисури і такої ж гри ансамблю, серед якого поважна частина акторів освоєна не тільки з рамповими світлами сцени, але і з прожекторами фільму („Жорстокі світанки", „Ніколи не забуду").

Рома Дольницька в ролі Оксани була типовим уособленням фізичної і духової краси молодої козачки з одного боку, а ідей авторки — з другого. Ілярій Кушніренко добре справився з важкою ролею опортуніста-пристосуванця боярина Степана, в якого під московським одягом б'ється українське серце. Тепло українського родинного гнізда на чужині промінювало від виступу Ганни Тагаїв у ролі матері Степана. Петро Ординець (брат Оксани) і Володимир Довганюк (гість-післанець з України) добре репрезентували дух нескореної України. Легко справилися із своїми короткими ролями Михайло Лялька й Соня Сахно (козацький старшина Перебійний і його дружина), Христя Туркевич (Ганна, Степанова сестра) й ін. До успіху спектаклю причинилися: Аріядна Шум, як літературний дорадник ансамблю, Марія Левицька — асистент режисера й костюми, Слав Теліжин — цим разом, як декоратор, та Ігор Вонс — технічний керівник сцени. Адміністратором ансамблю є актор Володимир Довганюк. Після вистави вдячні глядачі піднесли ансамблеві кіш квітів, а Рома Дольницька (героїня п'єси) і Ганна Тагаїв — сеніорка української сцени, окремо одержали китиці рож. Виставу адміністративно підготовив місцевий Відділ ОЖ ОЧСУ. Імпрезу попередило ввічливе вступне слово Аріядни Шум про ідею й народження п'єси „Бояриня". Своїм цікавим інтерв'ю, що відбулось того ж дня перед виставою, на хвилях „Станції Народів", у рямках радіоавдиції ОУВФронту, Аріядна Шум на ввесь ріст відкрила для нас драматурга Лесю Українку,, стверджуючи, що „як новатор в українській і світовій драматичній літературі, Леся Українка випередила своїх сучасників на 150 років, а її доба в українському, а вслід за тим і в світовому театрі, щойно починається". Згідно із вісткою в українській пресі „Бояриню" перекладає тепер на англійську мову англійська поетка Віра Річ.

**

П.С. В одному із останніх чисел „Літературної України" була згадка про „Бояриню", мовляв, є такий твір, але... „це п'єса не сценічна". — Таке ствердження замість закінчити питання, тільки збуджує нові: якщо п'єса не сценічна — то чому не видруковано її у 10-томовій збірці творів Лесі Українки, щоб люди могли бодай прочитати цю „несценічну" річ?

Відзначення IV Архиєпископського Синоду УКЦ в Сиракюзах

В неділю 7-го листопада ц.р. відбулися в Сиракюзах святочні збори громадян для відзначення другої річниці Четвертого Архиєпископського Синоду Української Католицької Церкви. З цієї нагоди голова Ініціятивного Комітету Зборів д-р Михайло Логаза запросив на доповідачів двох визначних мужів — знавців сучасних проблем УКЦеркви, довголітніх невтомних працівників для привернення помісности цієї ж Церкви.

І так, перший раз у Сиракюзах, учасники Зборів мали нагоду послухати доповіді д-ра Романа Осінчука, голови Краєвої Ради Мирян УКЦеркви, який саме повернувся з Риму, де, як відомо, відбувалися наради V-го Синоду українських католицьких Владик під проводом Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого. У своєму рефераті та у відповідях на численні запити присутніх, прелеґент дав дуже цікаві інформації про найновіші події, що попередили П'ятий Синод, а також про ролю зорганізованого мирянства у Помісній Українській Католицькій Церкві.

Другим доповідачем був о. проф. Джордж Малоні, голова Орієнтального Інституту ім. Папи Івана XXIII при Фордгамському університеті в Ню Йорку і заразом великий прихильник та оборонець прав помісности УКЦеркви. Доповідь о. Малоні стосувалась головно церковно-правних проблем УКЦ, з якими зустрічався наш Верховний Архиєпископ на шляху до осягнення помісности УКЦ в лоні Католицької Церкви. Доповідач рішуче підтвердив правильність діяння Блаженнішого Кир Йосифа, вказуючи при тому на історичне значення його особи в житті Української Католицької Церкви і українського народу.

Після доповідей предсідник Зборів д-р М. Логаза попросив мгра Іллю Городецького поінформувати присутніх про дотеперішню діяльність Ініціятивного Комітету серед українського католицького мирянства на нашому терені. Мгр І. Городецький, заслужений мирянський діяч в Сиракюзах, даючи свій звіт, звернув увагу зокрема на потребу постійної фінансової підтримки на фонд „Церква в Потребі".

В дальшій програмі Зборів було передбачено створити в Сиракюзах Відділ Товариства за Патріярхальний Устрій УКЦеркви та вибрати Раду Мирян при згаданому Відділі. В тій цілі зачитано присутнім важливіші точки зі статуту Товариства, а опісля приступлено до вибору Управи. До Управи новоствореного Відділу вибрано: голова — п. Зенон Мягкий; члени: мґр Мотря Богатюк, інж. Богдан Федорович, Марія Карпишин, д-р Галина Клюфас, інж. Мирон Кузьма, Ілля Мигдаль та Іван Пиндус. До Контрольної Комісії вибрано: голова — д-р Іван Подюк; члени — д-р Олександер Гудзяк і мґр Ірина Рубич. До Ради Мирян вибрано: голова — мґр Ілля Городецький; члени: Степан Андрусишин, мґр Микола Дупляк, д-р Святослав Клюфас, д-р Михайло Логаза, Євген Крук, мґр Галина Круль і Павло Ткач.

Функцію предсідника Зборів англійською мовою виконував проф. Мирон Ткач, який у великій мірі причинився до успіху святочних Зборів, даючи обширні оголошення про них у місцевій англомовній пресі й радіо. Секретарями Зборів були пп. інж. Богдан Федорович і Зенон Мягкий.

На закінчення Зборів о. проф. Малоні прочитав молитву „Достойно є", а опісля присутні відспівали „Боже, вислухай благання..."

З. М.

Із мистецького життя

Новий іконостас у церкві св. Володимира в Парижі

Невелика українська громада в Парижі придбала іконостас до своєї церкви, в якому біля 60 образів намалював молодий мистець Омелян Мазурик. Незабаром має відбутися посвячення цього іконостасу під патронатом міністра культури Франції. О. Мазурик прибув недавно з Польщі, де студіював в Краківській Академії Мистецтв. Керівником катедри мистецтвознавства там є професор Володимир Годис, б. студент проф. В. Подляхи з львівського університету.

Ще під час мого перебування в Німеччині приятелі пригадували мені, щоб перебуваючи в Парижі обов'язково відвідати храм св. Володимира, де знаходиться новий іконостас, і тому при першій нагоді побуту в столиці Франції я з правдивим заінтересуванням оглянула цей цінний набуток культурної і амбітної нашої громади в Парижі. — Туристові дуже легко віднайти нашу церкву, завдяки незвичайно добре зорганізованій мережі підземного транспорту, т. зв. метро. Декілька хвилин ходу від її зупинки і опиняємось перед невеликим розміром зате гарно архітектонічно збудованим храмом, що міститься в самому центрі Парижу, при бульварі Сен Жермен. Поваги надає простора площа при церкві так, що не відчувається накопичення домів поза нею і можна спокійно провести там декілька хвилин на приємній гутірці зі знайомими. До Парижу й до віддаленого пів години їзди автобусом Дому Науки (і дуже гостинного) Сарсель — ледве чи не з цілого світу 'зїжджаються, особливо у літню пору, студенти і учителі різних галузей науки та мистецтва, які використовують тоді свої довгі вакації.

Контемпляцію під час слухання Служби Божої гарною українською мовою, якої є так спрагнені туристи з деяких країн, посилює іконостас, де ціла есхатологічна містерія дає глибокі пережиння. Канонічно усталений церквою зміст і символіка ікон у ньому є майже точно дотримані, а яруси - пояси ікон слідують за собою умовним ритмом.

Многонадійний український маляр О. Мазурик, хоча в молодому віці має за собою небиякі осяги свого таланту. У Франції вже кількакратно брав участь у виставках, між іншим у листопаді минулого року, в Осінньому сальоні" в ретроспективній виставці малярського авангарду за 1900 - 70 рр., як також у квітні ц. р. на виставках „Ар Сакре" та Інтернаціонального сальону мистецтв у Парижі. На виставці „Ар Сакре", працю нашого мистця ікону - хрест, відзначено першою нагородою. Мистецькі круги Франції уважають талант молодого українця за непересічний та цікавий, чого доказом є раз-по-раз згадки про нього у хроніках мистецьких журналів Парижу, а „Нувель літтерер" у зв'язку з виставкою в 1970 р. разом з рецензією подав також репродукцію експонованої там ікони „Нерукотворний"

Цікаво було б і нам — тут за океаном — побачити більше праць Омеляна Мазурика.

мґр Рожа Шуль

ГУЦУЛЬСЬКІ ДИТЯЧІ ЗАБАВКИ

У Косові почався масовий серійний випуск гуцульських забавок для дітей. Виробничо-художнє об'єднання „Гуцульщина" після одержання диплому першого степеня на конкурсі дитячих забавок в Україні, одержало багато замовлень як з України, так і з інших районів СССР та з-за кордону. Косівські забавки вирізняються красою й стилевістю. Найбільшим попитом користуються забавки - складанки під назвою „Мої знайомі".

Відзначили 50-ліття літературної праці Р. Завадовича

Роман Завадович

Заходами Комітету Української Молоді з ініціятиви чикаґівської Пластової Станиці тут у неділю, 5-го грудня відбувся літературний вечір для відзначення 50-ліття письменницької праці Романа Завадовича. Двогодинна програма, на яку склалися слово про ювілята Роми Турянської, виступи дітей з „Садочка казок" при 29 Відділі СУА під кер. Ірини Олексюк, учнів школи при парафії св. Миколая юний хор, ансамбль гітаристок і танцювальна група вн Проців та Ганни Мрищук) та деклямації творів ювілята у виконанні молоді з Пласту, СУМА і Школи Українознавства, відбулася в авдиторії школи св. Миколая. Вечір започаткувала Ірця Ткачук рецитацією першого, друкованого в львівськім „Світі Дитини" 1920 р., вірша Завадовича, після чого представники молоді, Українського Літературного Фонду — дир. А. Антонович та інших громадських, комбатантських і виховних організацій, в тому й від студенства Міжосередкової Дружини Суспільників СУМА, виголосили привіти та вручили ювілятові квіти й гостинці, а від Нагородної Ради Українського Козацтва — хрест заслуги за літ. працю. Після останньої точки програми, виконаної студенткою Мартою Гарасовською — рецитації поезії Завадовича про місто його юности, Тернопіль, п. з. „Запит і відповідь", промовив до молоді та батьків ювілят, прохаючи звернути головну увагу на того господаря, якому він служить уже півстоліття — Українське Слово. Дякуючи за щирі й теплі привіти, промовець висловив надію, що цей вечір залишиться не лише спогадом, але й причиниться до усвідомлення нічим незаміненої ролі рідного друкованого слова у виховній праці родини, школи й виховних установ, до більш масового поширювання дитячої літератури, книжок і дитячих журналів серед молоді. Окрема подяка належить пластовій виховниці Уляні Ліськевич-Дуб за організацію вечора в цілому, а мистецві слова Ромі Турянській за підготову рецитацій і ведення програми. Сцену прикрасив копіями ілюстрацій — найпопулярніших персонажів із творів ювілята, Роман Завадович молодший

Н. Н.

У 20-ліття Співочого Т-ва Кобзар у Філядельфії

Вже 20 років працює у нашому місті Українське Співоче Т-во Кобзар, яке поставило собі за ціль плекати українську хорову культуру, зберігати рідну пісню тут на чужині для молодого покоління та пропаґувати її серед чужинців.

Т-во Кобзар є теж громадською організацією, що пильно слідкує за подіями у нашому житті та активно сприяє потребам громади.

За час свого існування Т-во дало цілий ряд імпрез на добродійні цілі; згадати б для прикладу з останніх років: концерт на Фонд катедри українознавства на Гарвардському університеті, концерт на Фонд Їх Еміненції Блаженнішого Кардинала Йосифа Сліпого, коляда на Суспільну Службу ЗУАДК-у. З ініціятиви Т-ва Кобзар, під протекторатом ЗУАДК-у відбувся у Філядельфії концерт на допомогу потерпілим від землетрусу у Югославії. На протязі 20-ти років хор, безкорисно, брав участь у численних академіях та святкуваннях влаштовуваних Українським Конґресовим Комітетом та іншими громадськими організаціями. Кожного року Т-во влаштовує новорічну забаву, даючи змогу громадянам нашого міста і околиці весело, вигідно забавитися в елеґантних залях готелю Шератон.

Хор Кобзар оснований перед двадцяти роками; від п'ятнадцяти, його мистецьким керівником і дириґентом є проф. д-р Антін Рудницький один з передових сучасних українських композиторів. Завдяки його невтомній, наполегливій праці хор Кобзар вибився на чільне місце між українськими хорами на чужині. У своєму репертуарі, хор, крім творів українських композиторів, має теж великі хорові твори світової музичної творчости Особливо хорові твори Антона Рудницького — симфонічно-хорові поеми, кантати важкі до виконання, у великій мірі причинилися до осягнення хором цього високого мистецького рівня, на якому він сьогодні находиться.

5-го березня 1972 року хор Кобзар святкуватиме 20-літній ювілей своєї праці концертом у залі „Ля Саль Коледж". Свій ювілей хор Кобзар присвячує 80-літтю народин Їх Еміненції Блаженнішого Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого.

Хор пильно працює над цікаво запроєктованою програмою, особливою атракцією якої буде перше виконання нового твору Антона Рудницького „Сім Струн" до слів Лесі Українки. Цей широко закроєний твір написаний, на прохання Управи хору, для мішаного хору, сопрано сольо, рецитації (на тлі чоловічого хору) та оркестри. Твір цей буде особливим вкладом в нашу хорову, мистецьку культуру та поклоном великій поетесі у 100-ліття її народин.

Для відзначення 200-ліття уродин геніяльного Бетговена — подія — яку відзначив весь культурних світ — хор Кобзар (хоч із запізненням) виконає Бетговена „Фантазію" для мішаного хору з фортепіяновим сольом і оркестрою. Сольову партію у цьому творі виконав український пяніст - віртуоз Роман Рудницький.

Прохаємо дня 5-го березня 1972 р. організації і Т-ва міста Філядельфії не влаштовувати інших імпрез. Дальші оголошення і повідомлення слідуватимуть в пресі.

Орися Ільницька

В дорозі до Харкова загорівся літак

Київ. — Літак типу „АН-10" з повним навантаженням у 112 осіб, що його вів серед ночі молодий пілот Володимир Шумейко, з Москви до Харкова, загорівся на височині в понад 7 кілометрів. Пожежу в електричних дротах вчасно помітила бортпровідниця - стюардеса Зоя Шевченко, і її вдалося погасити з допомогою вогнегасника, але на літаку перестала працювати радіоапаратура. Ще заки літак перейшов на аварійне електричне освітлення, радист передав на летовище в Харкові про нещастя й повідомив, що літак тримає курс на Харків. Довелося спускатися вниз, бо крила літака почали покриватись кригою, і летіти вночі наосліп, без навігаційних інструментів. З Харківського летовища був даний наказ усім літакам в повітрі, аби вони слідкували за літакомфантомом, який летить без радіозв'язку й будь-яких повідомлень. Все закінчилося щасливо: пілоти посадили „АН-10" на летовищі в Харкові. Головним пілотом на тому літаку був Вол. Шумейко, який тільки в березні минулого року здійснив перший самостійний політ . Пілоти дістали нагороди. Про випадок розповіла „Радянська Україна" з 5 грудня.

Відбулася нарада Представництва ОПЛДМ у ЗСА

Ню Йорк. — У п'ятницю 10 грудня відбулася нарада Представництва Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді, ОПЛДМ, у будинку Літературно-Мистецького Клюбу. В нараді взяли участь: Стефанія Нагірна — референт Членів - Прихильників ОПЛДМ, Катря Червоняк — референт акції „Серце і Книжка", Оля Гной з Василкової Станиці Об'єднання, кімната ч. 25 в Укр. Народному Домі, яка виконує ту працю з доручення Куреня Пластунок, і Л. Полтава — голова Представництва. Листа - звіт на нараду надіслав представник ОПЛДМ у Міннеаполісі, Мінн., проф. Василь Пакуляк, сповіщаючи про значне зацікавлення українською книжкою для дітей і молоді в часі Двомісячника в листопаді-грудні та що на Видавничий Фонд ОПЛДМ там зібрано 140 дол. Про пожвавлення у торгівлю книжками для молоді й дітей видання ОПЛДМ інформувала Оля Гной. Катря Червоняк повідомила, що за цей рік зібрано пожертв і завдяки їм вислано в плані акції „Серце і Книжка" подарункових пакунків з книжками для дітей до Бразилії й ін. південноамериканських країн та до Европи на суму понад 250 долярів. Докладний звіт подала Стефанія Нагірна про різні збірки на Фонд Української Літератури для дітей і молоді від 1-го листопада 1970 р. до 10 грудня 1971 року: разом надійшло із збіркових лист до 25-річчя створення ОПЛДМ, на Видавничий Фонд, для акції „Серце і Книжка" та членських вкладок від членів-прихильників 2 028 долярів. Звіт буде опублікований в наступній „Сторінці ОПЛДМ" у „Свободі". Ред. Л. Полтава повідомив, що голова Об'єднання Богдан Гошовський у Торонті головну увагу зосередив тепер на підготові до друку великої „Хрестоматії української дитячої літератури" та що далі вивчається можливість створення окремого Видавництва ОПЛДМ на паях-уділах, з метою тіснішого пов'язання громадянства із справами публікацій книжок для дітей і молоді в українській діяспорі.

Вечір пісні і танку в Рочестері

Прохаю пробачення у заслужених членів хору „Сурма", що не від них зачинаю розповідь, бо хочу підкреслити, що ініціятива влаштування імпрези, її організація і більша частина виконання була в руках ідейної молоді, учнів вищих кляс середніх шкіл і студентів коледжів. Імпреза була вдала й зробила дуже миле враження.

Молодь ця організована у танцювальній групі „Черемош". Душею і невтомним учителем танків від довгих років є Ярослав Кужіль, людина скромна і працьовита, яка невтомною працею допровадила дітей до того, що нині передала провід старшої групи у руки свого вихованка Ярослава Петрика. Я. Кужіль є нині дискретним мистецьким дорадником та вчить молодшу групу. Між публікою було було багато наших передових громадян, посадник міста Рочестеру п. Мей (дивився до кінця та й ще ґратулював виконавцям) і, що дуже важливе багато молоді.

Молоді організатори подбали; щоб імпреза була розреклямована на телевізії. На програмі „Пані Люїз" вони виконали один танок (Ярослав Петрик, Степан Олексин і Олег Крамарчук). Ірена Скробач запрезентувала полтавський стрій, коротке пояснення дав Ярослав Вірло, який був у гуцульському вбранні. Пані Люїз дуже прихильно поставилася до молодих виконавців, дала їм багато часу. Володимир Вірло виконав програмки, а квитки виконав Олег Крамарчук.

Старша група танцюристів має вже за собою виступи на деяких наших імпрезах, в американських школах і на міжнаціональних фестивалях у інших місцевостях. Деякий час акомпаньював до танку Євген Балич, а тепер студентка Уляна Бадинська; без її відданої допомоги не можна собі уявити ані проб, ані виступів. На цьому концерті вона виконала також сольову точку на акордеоні, в'язанку пісень „Спогади з України".

Програма концерту була дуже різнородна: чисто народні танки і танки укладу п. Кужіля і Ярослава Петрика, побудовані на народній хореографії та один танок „Баба" укладу Роми Прийми-Богачевської. Були танки групові та дуети і соля, чоловічі й мішані. Дівчата стрункі грацийні, хлопці жваві й веселі, танцювали темпераментно й життєрадісно, легко, рівно, без помилок. Тяжко вичислювати всіх, назву тільки найстарших, які виступали в різних танках. Дівчата: Адамчук Ірина, Андрієнко Галя, Вірло Віра, Катя, Олексин Христя, Скробач Ірина, Петрик Мирослава; хлопці: В. Вірло, Я. Вірло, О. Крамарчук, С. Олексин, Я. Петрик, М. Притискач. Виступали напереміну в полтавських строях і в гуцульських. „Гуцулка з топірцями" і „Добрий вечір вам дівчата" — так природно виконані, якби їх перенесли просто з Гуцульщини на сцену. „Козачок подільський", „Козачок суходольський", „Парубоцький козачок", „Комар", „Гопак", „Запорожець" були викликом для хлопців і вони, один понад другого старалися виконати кращий і тяжчий крок.

Дуже гарні були також два сюжетні танки: „Зустріч" (Степан Олексин, Мирося Петрик) і „Жіночка" (Уляна Бадинська, Андрій Цегельський). Ці останні двоє вправляли цілі вакації під наглядом Романа Строцького на „Союзівці", а Андрій короткий час під рукою п-і Прийми-Богачевської.

Студентка Мирослава Петрик диспонує гарним, милим сопрано і видко, що вона над голосом наполегливо працює. Вона виконала з чуттям В. Самійленка — К. Стеценка „Вечірню пісню".

Дуже миле враження зробили маленькі танцюристи (коло 20), деякі з них 5-6 літні, що виступали у двох танках: „Дитячий козачок і „Журавель".

Хор „Сурма", чи точніше два окремі хори: один мішаний (об'єднані хори міста Рочестеру), а другий чоловічий, співали під батутою маестра Євгена Пасіки. Мішаний хор зорганізований відносно недавно, вже виступав на концерті Тараса Шевченка, й ін. Хор імпонує чисельністю, організацією, дисципліною, збалянсуванням голосів. Голова хору п. Євген Кулик; між членами є значна кількість хорових ветеранів, а навіть хорово-музичних професіоналістів, є й багато молодих облич. Хор поправно й чисто відспівав Давидовського, Кошиця, а відтак, як супровід до танку, „Ой не ходи Грицю". Чоловічий хор, що існує значно довше, переорганізований по дворічній перерві, виступив з творами О. Кошиця, Д. Котка, М. Лисенка; гарне тенорове сольо Ярослава Благого. Дириґент п. Пасіка у нелегкому положенні, бо мусів погоджувати свої задуми із дійсністю (невелика кількість проб), але вив'язується зі своїх обов'язків з гідністю професійного музики. Він має за собою тріюмфальні успіхи в Англії. Рочестерці люблять і цінять своїх хористів за великий вклад праці у плекання української пісні.

Л. Цегельська

СОВЄТСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ЖУРНАЛ „НОВИЙ МІР" НАДРУКУВАВ два вірші Евґенія Маркіна, який свого часу голосував був за виключення письменника Александра Солженіцина з спілки письменників в Рязані. Тепер тенденція тих віршів — прихильна для Солженіцина, хоч за іменем його там не називається. Деякі коментатори добачують в цьому заповідь зміни ставлення совєтської верхівки до Солженіцина.

Вшанували священика, громадянина й патріота

о. Богдан Остапович

У неділю 17-го жовтня ц. р. Свято-Михайлівська парафія у Новому Торонто відзначила святково й многолюдно небуденну подію. Це 5-го жовтня ц. р. сповнилося 30 літ служби для церкви й народу сучасному парохові Свято-Михайлівської церкви, о. Богданові Остаповичеві.

Святкування ювілею почалося вже рано, коли ювілят при співучасті оо. Сиротинського та Богдасевича відправив співану Богослужбу. Виповнена вірними церква св. Михаїла, спів хору під проводом проф. Івана Ковалева й проповідь о. декана Івана Сиротинського надавали ранішнім святкуванням урочистого характеру.

Після закінчення Богослужби присутні зійшли до парафіяльної залі на приготований Ювілейним Комітетом та панями з ЛУКЖ святковий обід. За довгим почесним столом засів ювілят, його найближча родина, отці та інші почесні гості. Святковий обід відкрив голова Ювілейного Комітету, Петро Стельмах і запросив о. декана І. Сиротинського провести молитву й бути господарем свята.

Після обіду вітали достойного ювілята численні промовці, старші й молодші, чоловіки, жінки й молодь, підкреслюючи стійкість його характеру, працьовитість та обов'язковість, вірність ідеалам свого народу й своєї церкви, посвяту й непохитність у сповнюванні своїх незавжди легких обов'язків, прихильність і приязне відношення до всіх своїх парафіян, любов і терпеливість до дітей і завждиприсутню готовість служити громаді: бути її провідником і слугою. Промовляли від Свято-Миколаївської парафії:—о. І. Сиротинський, від ГУ ЛВУ та установ Українського Визвольного Фронту в Етобіко—В. Безхлібник, від О. СУМ в Етобіко—Андрій Дзюбанівський, від своїх парафій—о. митрат П. Хомин та о. Р. Набережний, від жіноцтва—М. Сороколіт та М. Городиська, та від Рідної Школи проф. Я. Козловський. Представники молоді в Етобико піднесли ювілятові дарунок, а Петруся Боєчко продеклямувала вірш, написаний на це свято.

Прийшов привіт від родини ювілята з України, зокрема від його старенької мами, якій присутні, на пропозицію мґр Іллі Городецького з Сиракюз вислали привіт і подяку за те, що виховала для громади примірного священика й громадянина. Надійшли привітання від українських князів церкви, Його Блаженства Верховного Архиєпископа, Кардинала Йосифа, від Високопреосвященного Митрополита Максима, та від Преосвященного Владики Ізидора. Багато священиків, приятелів ювілята та світських людей, не маючи змоги бути особисто, прислали свої привіти на письмі. Переслав привіт відомий диригент сумівських мистецьких одиниць Торонто, мґр Василь Кардаш, перший диригент, на першій парафії ювілята.

Головний промовець, друга ювілята, мґр Ілля Городецький, накреслив його постать як священика, патріота й громадянина.

В кінцевім слові ювілят нагадав присутнім про те, що вони лиш два дні віддалені від трагічної річниці смерти Степана Бандери і попросив присутніх вшанувати мовчанкою покійного та в часі мовчанки, як годиться священикові-патріотові, голосно молився за спокій душі того, що працював і загинув на шляху нашого народу до волі.

В дальній частині свого слова, ювілят поділився з присутніми споминами зі свого життя, розповідаючи про свої веселі й сумні життьові пригоди, з гумором і спокоєм. Своє слово закінчив він подякою всім присутнім і неприсутнім парафіянам, друзям і знайомим за несподіване відзначення його ювілею 30-річчя священства та за дарунки, збірний дарунок від парафіян, від церковного диригента проф. Олешкевича, від І. Городецького, д-ра А. Базилевича та інших. Ювілейні святкування закінчив молитвою о. Небесний з Гамільтону. Ювілейним святом у заступстві о. Сиротинського проводив В. Безхлібник.

Присутні розходилися домів з думкою, що вони хоча частинно сплатили борг своєму трудолюбивому парохові, примірному громадянинові й патріотові.

Я. Б.

Кліфтонська громада вшановує старшин-ветеранів

В дні 7-го листопада ц. р. Кліфтонська громада улаштувала свято щоб належно вшанувати своїх заслужених старшин ветеранів, а то сот. Іларіона Криловецького з його 80-літтям та майора Івана Винника із Н.И., якому на цьому святі вручено відзнаку та документ ресорту військового міністра на підвищення його до ранги підполковника.

Понад 50 людей зібралося в залі св. Покровської церкви при Вашингтон евеню, Відкрив його, отаман Іван Стецькович, який і є головою місцевого Відділу Вільного Козацтва, з рамени якого це свято відбулося. Привітавши названих старшин, віддав слово полковникові П. Смородському, який в імені станиці Вільного Козацтва вітав наших старшин, накресливши бойовий шлях сотника Криловецького, як надійного старшину на що вказують бойові відзнаки, почавши від Ордену Залізної Дивізії. Військову кар'єру сот. Криловецький почав від служби у Вільному Козацтві. Многоліттям на честь старшин закінчив свою промову. Товсмайстер, проф. Нсип Головацький представив по черзі почесну президію та гостей на залі, між ними п. Бабича учасника Зимових Походів.

Трапезу, за якою засіли присутні, поблагословив парох тієї церкви, о. Мих. Коханський. Отець Мирослав Глинський виголосив реферат про бойові подвиги обох старшин. О. М. Глинський, який приїхав з Ню Гейвену, є секретарем місцевого Відділу Вільного Козацтва. Проф. Дражньовський, обласний отаман Вільного Козацтва вітав наших старшин, головно підполковника І. Винника, підкресливши родинну атмосферу цього свята, а о. І. Стецькович прип'яв на знак підвищення майора Винника відзнаку на підполковника. Старші громадяни живо реагували на цю подію і глибоко переживали, що показалося при слові Іларіона Шайдевича, який із сльозами в очах вітав обох старшин, підкреслюючи, що вони жили не для себе, а для України. Він, при кінці свята, подав пропозицію, щоб кожного року, другу неділю листопада присвятити на свято пошани ще живих старшин. Ця ідея дуже подобалась присутнім, які ствердили, що її треба підтримати, бо ми вічно тільки носимося з панахидами, а не бачимо живих заслужених вояків, як про це висловився п. Бабич.

О. М. Коханський передав привіт від ген. хор. о. М. Вояковського, який особисто не мав змоги прибути. Після того присутні відспівали „Не пора". Пані при станиці ВК з приводу 80-ліття сот. І. Клиловецького приготовили торта.

Отець І. Стецькович подякував присутнім, що прибули на це свято. Свято закінчено відспіванням національного гимну.

(пяк)

Відзначено 30-ліття Державного Акту

Стараннями Українського Комітету Америки Відділ Ню Гейвен відбулося в суботу 13-го листопада 1971 р. Святочна Академія присвячена 30 літтю Державного Акту 30-го Червня 1941 р. Академію відкрив д-р Михайло Снігурович, голова місцевого Відділу УККА. У вступному слові вказав на значення актів проголошення незалежности. Святочну доповідь виголосила, мґр Слава Стецько, в якій дала докладну аналізу політичної ситуації на початку другої Світової війни та підкреслила ролю націоналізму для життя народу. В рамках Академії виступив співак—тенор і бандурист Володимир Луців з Англії. При фортепіяновому акомпаньяменті проф. Юрія Цибрівського, маестро Луців відспівав: „Спи дитино моя", (слова П. Карманського, муз. С. Людкевича, „Думка" (сл. Т. Шевченка, муз. М. Фоменка) „Волошки" сл. О. Лятуринської, муз. М. Паценка), „Об'єднані духом" (сл. і муз. А. Гнатишина), „Слава Україні" (сл. Г. Чупринки, муз. А. Гнатишина) „Реве та стогне Дніпр широкий" (сл. Т. Шевченка, муз. М. Лисенка), „Безмежнеє поле" (сл. І. Франка, муз. М. Лисенка), „Аріозо Богуна" з опери Богдан Хмельницький (муз. К. Данкевича), „Вечірня пісня" (сл. В. Самійленка, муз. К. Стеценка), „Віжить доріжка" (сл. В. Самійленка, муз. І. Шамо). Маестро „Києве мій" (сл. Д. Луценка, муз. І. Шамо). Маестро Луців відспівав теж при акомпаньяменті бандури — „Дума—буря на Чорному морі". Академію започатковано національними гимнами. Американський гимн відіграла на фортепіяні Зуня Козюпа, український—відспівали усі присутні. Під час відкриття на сцені стояли прапороносці СУМА і Пласту із своїми прапорами. Академію закінчено відспіванням „Не пора". По академії відбулася зустріч-гостина мґр Слави Стецько і маестро Володимира Луціва із Членами Управи місцевого Відділу УККА і з представниками організацій членів УККА. На академії і зустрічі був присутній проф. Рав, відомий знавець азійських проблем на Єйльському Університеті і проф. д-р Степан Галамай.

Цікава доповідь мґр Слави Стецько і високомистецький виступ маестра Ліціва надовго залишаться в пам'яті усіх присутніх.

М. Я.

Картини Ю. Колесара в Дітройті

Заповіджена вистава образів Юліяна Колесара викликала особливе зацікавлення серед українців у Дітройті, передусім з уваги на походження маляря з наших переселенців у Юґославії. На її відкриття 27-го листопада ц. р. зібралось 80 осіб, любителів мистецтва. Зайнявся виставою Культ.-Громадський Клюб, а посередником була Х. Чопіта, власниця Ґалерії у Філядельфії. Приявний був мистець Ю. Колесар, якого представив голова Клюбу Е. Козак, відчинивши цю імпрезу. Він згадав, що доходить третій рік, як цей бачванський русин-українець з далекої Дюрдьової прибув до Америки і включився в нашу еміґрацію, в її культурно-національну творчість, яка колись буде визнана теж там, у духово визволеній Україні. Маестро Е. Козак розрізнив малярів, що творять і перетворюють те, що вже створене, одобрене й оточене академічними канонами. Їхня творчість не інтриґує, хоч потрібна і придатна. Зате творчість другої категорії малярів — мистецька несподіванка для глядачів, заскакує їх і дивує. Згадавши для прикладу з наших мистців Нарбута і двох з його козацько-барокової школи, Ковжуна й Бутовича, їхні окремі світи, бесідник підкреслив більшу правдивість їхнього мистецтва, оригінальність їхньої творчости. Колесар — один з тих, що дивує нас своїми творчими, самостійними ідеями і хоч дуже вони сучасні, завжди своїм корінням сягають у далеку давнину, беруть від наших предків орнаменталізм і фолкльор...

Обсервуючи, глядачів, ви могли спостерегти їхню повагу, але й здивування, захват від багатства фантастичної кольористики і творчу філософію, не зовсім кожному зрозумілу.

Серед виставлених 61 картин було з графіки 5, з ґвашів 50 (в тому 11 ікон), олією — 5 і одна пастеля. Це уже 5-та самостійна вистава (дві були в Філядельфії і дві в Ню Йорку). Триватиме до 5-го грудня. Життєпис був вже поданий в „Свободі", тому й не згадуємо Ю. Колесара, його мистецьку освіту в Новому Саді чи в Юґославії, чи двохрічний побут у Брюсселі і такий же у Парижі, заки переїхав до Америки, де задумує залишитись на завше.

В. Н-вич

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

ЙОРДАНСЬКИЙ КОРОЛЬ ГУССЕЙН ЗАЯВИВ у пресовому інтерв'ю, що арабський світ не готовий ще до війни проти Ізраїлю і що треба вхопитись за зброю тільки тоді, коли заведуть всі можливі шляхи до політичного замирення. Проте він ствердив, що схвалив так званий плян „нової арабської стратегії", що його недавно предклав шеф єгипетського штабу ґен. Саад Гуссейн аль Шазлі на конференції Арабської Ліґи в Каїро.

ЄГИПЕТ ДАЄ І ДАВАТИМЕ совєтській морській фльоті „сприятливі можливості" в єгипетських портах за те, що Совєти подали допоміжну руку Єгиптові в його „чорній годині" — заявив єгипетський президент Анвар Садат в інтерв'ю, що його дав представникові „НИ Таймсу" С. Л. Золцберґерові. Він заповів, що Єгипет збереже також совєтських „дорадників", бо — мовляв — теперішнє військо мусить користуватися науковими осягами. Але він рішуче заперечив, наче б Єгипет стояв під диктатом Москви. До американського Уряду Садат „втратив довір'я".

У КОНҐРЕСІ Є ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ЗАБОРОНУ полювання на рештки диких коней на всій території країни. На початку цього сторіччя диких коней було в ЗСА яких два мільйони, а тепер залишилося неповна 17 000 штук. Якщо полювання не буде негайно припинене, то вони всі загинуть. Промисловці вбивають тих коней і продають їх м'ясо для собак по 6 центів за один фунт.

У ВЕЛЕТЕНСЬКІЙ ЗАЛІ МЕДІСОН СКВЕР ҐАРДЕН в Ню Йорку відбувся вечір під гаслом „Світло свободи совєтським жидам". На заклик Конференції в справах совєтських жидів відгукнулись понад 20 000 людей, і всі місця в тій велетенській залі були заповнені. З промовами на захист людських прав в СССР, зокрема для жидів, виступали сенатори і конґресмени та ін. діячі. В другій частині програми була показана сцена із суду над жидами в Ленінґраді.

З ІНДІЇ ПОСУНУЛА тепер хвиля бенґальців із Східнього Пакістану — назад, „до дому", всіма можливими засобами комунікації і пішки. Однак „дома" чекає їх знову нужда, бо більшість сіл і містечок, з яких вони втекли були перед терором західньо-пакістанського війська, спалені, нема крамниць, нема харчів. Але Індія хоче мерщій позбутись тягару 10-ти мільйонів втікачів і не перешкоджує тій поворотній хвилі жертв терору і війни.

УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ

Роман і Оксана з Буків Крочаки

Багато разів читали ми про розкішну і гостинну оселю „Ксеня" у Гантері Н. И. і про цікаві імпрези, які там відбуваються. Цим разом хочемо згадати про українське весілля, яке там відбулося в дні 11-го вересня 1971 р.

Вінчання Оксани Бук з Романом Крочак — своєю оригінальністю і багатством фолкльорних елементів записалося в історію українського Гантеру не тільки як родинне свято, але також як показ гарного українського весілля.

Молода мала білу, довгу сукню, вишиту прегарним взором, а на голові живий віночок і широку стрічку, вишиту тим взором, що й сукня. Дружки: п-і Марта Сваричевська, п-и; Женя Фучила, Оксана Ярош і Марічка Сохан, мали сукні на взір молодої, лише голубої краски. Цілість строїв гармонізували, викликали щире захоплення та творили мозаїчну атракцію культу української традиції. По полудні, після традиційного і зворушливого благословлення, уділеного батьками молодій парі, цілий весільний похід, під звуки весільних пісень помаршував до церкви.

Чисто український стиль церкви, захоплююча багата різьба, вишивані рушники, гуцульські килими, а перед різьбленим престолом молода пара, оточена своїм почотом — драматизували гармонійність українського фолкльору і силу живучости української традиції. Три священики: о. Іван Мак, парох місцевої церкви, о. Михайло Курило з Фолс Рівер, Масс. і о. декан Іван Сиротинський з Торонто вінчали щасливу пару молодят. З церковних хорів лунав спів чоловічого церковного хору з Елізабет, яким диригував проф. Роман Лівицький.

Вранці перед вінчанням відправлялися Богослуження в наміренні молодих в таких українських церквах — у Римі, Перемишлі, Львові, Філядельфії, Пассерку і Гантері, де о. М. Курило в заступстві о. В. Івашка (був перешкоджений) з Саскатуну, охрестив молоду миром. Кумами були: п-і Люба Лапичак і Ігор Сохан.

Під вечір, коли молода пара зі своїм почотом увійшли на залю, батьки привітали їх хлібом, сіллю і вином. А як молоді зайняли місця за почесним столом, молитвою, яку провів о. І. Мак почалося весільне прийняття. Батько молодої Андрій Бук, привітав гостей і зложив батьківські побажання молодій парі на дорозі їхнього нового життя. Оваційно була прийнята телеграма з пастирським благословенням від Блаженішого Верховного Архиєпископа і Кардинала Кир Йосифа Сліпого; привіт-побажання і благословення від о. мітрата Василя Гриника з Перемишля; сердечні бажання щасливого подружого життя молодятам, зокрема похресниці Оксані від о. Володимира Івашка, яку він хрестив водою в часі воєнної завірюхи під Віднем. Відчитано ще багато телеграм і писемних ґратуляцій з різних сторін, включно з України. Велике враження зробив лист сестри молодої, Христини Пеленської, яка тимчасово перебуває з мужем в Европі. Лист відчитала мати молодої Катря Бук.

Представники спорт. т-ва „Чорноморська Січ" п.п. інж. А. Лапичак і д-р В. Ярош зложили ґратуляції і вручили молодій — Оксані подарунок, як активній членкині відбиванкової жіночої дружини. До весільного успіху причинився староста проф. Іван Лицишин з Торонто, якому допомагала бояриня Олена Сохан. Перед почесним столом, — удекорованим вишивками і червоною калиною, пишався великий, — прикрашений після всіх вибагливих правил правдивий український коровай, роботи Катрі Бук.

Уся родина Андрія і Катерини Буків, як і численні весільні гості — члени УН-Союзу.

Михайло Караман

В Ню Джерзі продовжується збірка на УВУ

Товариство Алюмнів і Прихильників УВУ Стейту Ню Джерзі, започатковуючи збірку на УВУ в ювілейному році, оснувало постійний Фонд, який не припинив своєї діяльности з відзначенням ювілею, але є постійно відкритий для кожного українського громадянина без огляду, де він живе. Вплати до Фонду приймається безнастанно в необмеженій скількості, не тільки від мешканців Стейту Ню Джерзі, але від всіх українських громадян розкинутих по континентах світу. Адміністрація Фонду, яким тимчасово заряджує Т-во Алюмнів і Прихильників УВУ Стейту Ню Джерзі доложить всіх старань, щоб всі пожертви були своєчасно поміщені в пресі. Рівночасно Адміністрація Фонду висилатиме посвідку на вплачену суму, яку можна буде використати в податкових справах.

Адміністрація Фонду Українського Вільного Університету закликає українське громадянство особливо тих, які не мали ще нагоди вплатити свої пожертви в часі ювілеїв УВУ, зробити це якнайскоріше. Рівночасно закликаємо всіх громадян не забувати про свій вільний університет, який потребує підтримки для своєї творчої праці і для виконання своєї наукової місії може числити виключно на щедрість українського громадянства.

Всі пожертви висилати на адресу голови Т-ва Алюмнів і Прихильників УВУ Стейту Ню Джерзі:

Mr. Iwan Burtyk, 214 East 6th Street, Clifton, N.J.

Пожертви можна також складати на конто ч. 2040 в Кредитовій Кооперативі „Самопоміч" в Пассейку, зазначуючи на чекові „Фонд УВУ".

Self Reliance F.C.U., 237 Hope Avenue, Passaic, N.J. 07055, U.S.A.

О. Ничка

ЗУСТРІЧ ЗАКАРПАТЦІВ

На „День Праці" з'їхалися закарпатці з різних осередків ЗСА на оселю „Діброва" коло Дітройту. Зустріч, підготовлена Ініціятивним Комітетом в складі голови п-і д-р Марії Балтарович, заступника голови, інж. Михайла Бажанського та Олекси Рябця, мала товариський характер, з метою зближення деяких закарпатських організацій та злагодження існуючих непорозумінь. Присутніми були члени Карпатського Союзу з різних місцевостей, Карпатського Дослідного Центру і приватні особи. На жаль, були відсутні представники Братства Січовиків з Канади.

Перший день, 4-го вересня, був присвячений обновленню знайомств та нав'язанню товариських відношень у домі п-ва Балтаровичів, у теплій і милій атмосфері. Гостинність п-ва Балтаровичів та їх трьох донечок викликала в гостей почуття, ніби вони вдома на Рідних Землях. Вечір закінчився „ватрою" і гостиною у п-ва Рябців, на їхньому мастку над озером.

Наступний день, неділя, був присвячений засіданню ділової сесії в їдальні на „Діброві". Сесію відкрила п-і д-р Марія Балтарович, яка запросила до президії п. міністра Юліяна Ревая, о. Прокоповича та інж. Михайла Бажанського, котрий і вів зборами.

Міністер Ревай закликав закарпатські організації до співпраці з церквами, братськими установами, із давньою, старою закарпатською еміґрацією. Конкретно він радив навідувати їх, видавати про них публікації, заохочувати їх вступати в наші кредитівки, де вже є закарпатські відділи, як наприклад „Тиса", та взяти участь в прощі, заповідженій на 1974 рік в Юніон-Тавн у Пенсильвенії. Промовець згададав і про відзначення в цьому році 50-ліття заснування Пласту на Закарпатті та намічену публікацію, яку з цієї нагоди підготовляють пл. сен. Леонід Бачинський та пл. сен. Микола Вайда. Він також пригадав, що недавно вийшла книжка Петра Стерча англійською мовою, у видавництві Карпатського Дослідного Центру. Наприкінці прем'єр Ю. Ревай говорив про непорозуміння між Дослідним Центром і Карпатським Союзом.

Голова Карпатського Союзу Імре Кардашинець коротко розповів присутнім про діяльність цієї організації від початку її заснування, про вжиті заходи для зближення Карпатського Союзу із старшою еміґрацією з Закарпаття та про публіцистичну діяльність Карпатського Союзу. Він зупинився на непорозуміннях та розходженнях між закарпатськими організаціями і підкреслив важливість публікацій та допомоги нашим старшим і заслуженим громадянам в Европі. І. Кардашинець висловив жаль з приводу того, що в ділянці публікацій, як і в фінансових справах, розпорошуються сили, наслідком чого наступає дублювання праці. Преleґент звернув увагу на недоцільність закладання членами однієї й так малої організації ще однієї самостійної організації, хоч би і з обмеженою діяльністю, бо первісна організація вже давно діє в тій самій площині. Закликаючи підтримати Карпатський Союз, він висловив бажання, щоб переводити акції спільними силами та в порозумінні між закарпатськими організаціями, та повідомив, що на наступний рік плянується Зустріч Закарпатців, яку влаштує Карпатський Союз.

У дискусії над обома промовами взяли участь пп. Василь Качуровський, Р. Рубінович, Г. Кульчицький, Ю. Буксар, Іван Серпадій та Фіцай. Дискусія велася у витриманому тоні. Загальною думкою було, щоб такі зустрічі відбувалися щороку, бо є потреба співпраці між закарпатськими організаціями, та щоб продовжувалися публікації без дублювання.

В полудень о. Прокопович відслужив Службу Божу за Карпатську Україну, за поляглих Січовиків та за всіх українців. О. Прокопович закликав до єдності.

Гості роз'їхалися на третій день, після прощальної вечері, з почуттям вдячности за щиру гостинність п-ва Балтаровичів і Рябців та інших дітройчан, задоволені успішною зустріччю.

(Пр.).

Відійшов один із недостріляних

(Над свіжою могилою д-ра Олекси Олійника)

В суботу 13-го листопада 1971-го р., в Акроні - Огайо помер, а в три дні пізніше на цвинтарі ап. Петра й Павла, в Пармі - Огайо похоронено адвоката, д-ра Олексу Олійника.

Тихий, скромний — як сам Покійний і ціле його життя — був цей похорон. Тільки участь двох священиків, пароха Акрону — о. Т. Дурбака й о. Р. Набережного, з Канади, та три промови свідчили, що тут хоронено людину непересічних прикмет і заслуг.

Народжений 4-го квітня 1888-го р. в Купчинцях, на Тернопільщині, Олекса Олійник закінчив свою початкову освіту в рідних Купчинцях, середню - гімназійну в Тарнополі (1909), а правничі студії (1909-1913) у Львові, де здобув теж звання доктора прав.

Першу Всесвітню війну, в ранзі оберлейтенанта, відбув на італійському фронті, звідки в листопаді 1918 р. пробивається додому, щоб у ранзі поручника співорганізувати Тернопільський Кіш Української Галицької Армії. В рядах УГА перейшов за Збруч, де перебув два роди тифу, а після повороту додому (1920) — польський арешт.

1923-го р. відкриває свою адвокатську канцелярію в Тернополі — і кидається у вир громадсько - політичної праці: на політичних процесах боронить підпільників, організує кооперативи в повіті (від оснування й до кінця в 1939-му р. він голова Надзірної Ради Повітового Союзу Кооператив у Тернополі) і член Проводу „Просвіти". Як повітовий організатор Радикальної Партії своїми виступами на вічах і доповідях підносить рівень знання і свідомости довколичніх сіл... Нічого дивного, що всі три окупанти „ревно опікувалися" адвокатом-ідеалістом: поляки перед кожними виборами саджали його в тюрму, німці намагалися д-ра О. Олійника запроторити кудись у концентраційний табір, чи на примусову працю, а східні „визвольники" за його ревну працю для села заплатили йому... кулею в потилицю, перед своїм відступом 1941 р. Та Бог дарував недостріляному ще повних тридцять літ життя — щоб той міг дальше працювати для свого люду. І д-р Олійник працював: спершу — як організатор Повітового Виділу (під час німецької окупації), а на еміґрації — як правний дорадник у таборах Берхтесґадені й Карльсфельді (Німеччина). Після приїзду до Америки (1950) мусів на 62-му році життя починати від основ нову екзистенцію, не забуваючи про громадські справи. Був одним із перших членів „Самопомочі" в Клівленді, до кінця життя точно платив свою комбатантську вкладку. З 1964-го р., разом із дружиною Наталією, проживав у своєї дочки - лікарки Олександри, в Акроні. Крім них залишив у смутку дочку Оксану Микитюк і сина — проф. Юрія, з родинами.

Над гробом прощали покійного: проф. Лесик — від комбатантів, д-р І. Гурко — від правників і автор цієї згадки — від громади.

Піснею „Журавлі" учасники попрощали та однохвилинною мовчанкою увели цього мовчазника у вічну мовчанку. А туристка зложила на домовину тількищо привезений колосок і камінчик з рідної Тернопільської Землі.

О. Гайський

ПРОТОКОЛ

27-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбулася в Hotel Statler Hilton, Cleveland, Ohio в тижні від 18-го до 23-го травня 1970 року

3

Наш штаб у терені складався з трьох платних представників на повний час праці, які виконували подвійні функції — організаторів і контролерів на приділених їм теренах. Ті наші люди працювали у безпосередніх особистих зустрічах, що має велике значення для організаційного діла. Головний секретар мав за обов'язок ініціювати та організувати. Формулювання і нагляд над організаційними діями було найпершою відповідальністю Головного Секретаря, згідно з директивами Головного Екзекутивного Комітету на базі змін, що їх переведено в статуті 26-ою конвенцією. Головний секретар, д-р Ярослав Падох, керував також організаційними діями місцевих організаторів, Окружних Комітетів як теж окремих Відділів. У Канаді нагляд над діями переводив Канадійський директор, п. Богдан Зорич.

Не було змін у 15-ох забезпеченевих плянах, що їх пропонуємо нашим членам. Обмірковується плян про забезпечення на здоров'я й недугу, але покищо не прийнято остаточного рішення. Членські вкладки, вік потрібний для прийняття і вимоги лікарських оглядин залишилися такими самими.

Тому, що наші грамоти не мають вже воєнної клявзулі, то ми вважали за відповідне обмежити суму забезпечення і рід плянів, що стосуються молодих мужчин, підлягаючих рекрутації. Ці обмеження будуть злагіднені або скасовані, як тільки буде кінчатися війна у В'єтнамі та в Південній Азії.

РЕКОРДОВИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

Від липня 1966 відповідальність за дії Рекордового Департаменту перейняв п. Володимир Сохан, що його 26-та Конвенція обрала на одного із заступників гол. предсідника. Ці обов'язки не були новими для п. Сохана, бо він був членом Рекордового Департаменту впродовж 17-ти років, вишколений у тому Департаменті померлим головним предсідником Дмитром Галичином, який був головним секретарем у тому часі, коли п. Сохан вступив на працю до Союзу.

Впродовж чотирьох років Рекордовий Департамент полагоджував велику кількість рекордових матеріялів і кореспонденції — складно і швидко. Не вважаючи на збільшений навал праці, сполученої з оформлюванням членських аплікацій, видачею нових грамот, змінами у родах грамот та в евіденції виплачених і продовжених забезпеченевих грамот, всі ці обов'язки виконувано совісно і докладно. У випадках вийняткового риску й реасекурації звертано особливу увагу та полагоджувано їх дбайливо, щоб член міг дістати максимум забезпечення при мінімальних коштах.

Місячні статистичні дані щодо змін у членстві докладно реєстровано і точно передавано перед кінцем кожного місяця офіційному органові „Свобода" для оприлюднення. Ті звідомлення, разом із звітами касира, докладно інформують наших членів про хід справ від місяця до місяця.

Одною з дуже важливих і критичних функцій Рекордового Департаменту є приймання і затверджування нових аплікацій, що в забезпеченевій ділянці зветься оформлюванням. Ми отримуємо більшу кількість аплікацій на вищі забезпеченеві суми і прийняття їх негайно наражує на більший фінансовий риск за ті індивідуальні грамоти. Затверджування таких аплікацій вимагає надзвичайної обережности й чималого хисту. Щоб не понести високих втрат, абсолютно необхідною є тут досвідчена і правильна оцінка. Вислiди наших операцій за останніх чотири роки вказують виразно на факт, що голова нашого Рекордового Відділу має ці необхідні кваліфікації.

Користування машинами IBM і виготовлювання щомісячних лист наших членів за кожним Відділом — це частина обов'язків Рекордового Відділу і підлягає зверхному наглядові п. Сохана. Він стоїть у постійному зв'язку з продуцентами і репрезентантами виряду і постійно шукає кращих способів, як виконувати щоденну обов'язкову працю. Передбачуємо більші зміни й поліпшення канцелярської праці, коли переїдемо до нових приміщень Головної Канцелярії. Одним із найперших обов'язків п. Сохана буде вирішити нову техніку праці та якого роду автоматичного виряду будемо потребувати для дальшої механізації діловодства.

ФІНАНСОВИЙ ДЕПАРТМЕНТ

Безжалісним показником успіхів організації і її здатности виконати свої зобов'язання є фінансовий поступ з року на рік. Наші звідомлення виказують, що з фінансового погляду Союз продовжував свій рух вгору в кожному з отих минулих чотирьох років. Наступне порівняння даних з 1969 року з даними з 1965 року виявляє здорове поліпшення в активах, інвестиційних прибутках, чистих доходах з інвестицій, в надвишках і щорічному доході з членських вкладок.

	1969	1965	Зріст
Загальне членство	89,107	86,059	3,048
Загальне активне забезпечення	$127,500,000	$102,500,000	$25,000.000
Загальні активи	35,477.000	30,985,000	4,492,000
Надвишки	9,007.000	7,737,000	1,270,000
Річні вкладки	2,820,000	2,510,000	310,000
Дохід з інвестицій:			
Бонди	1,076,000	731,000	345,000
Морґеджі	498,000	463,000	35,000
Позички на грамоти	20,700	18,300	2,400
Зиск з інвестицій	4.52%	4.08%	.44%
Оцінка грамот	134.23%	133.60%	.63%

У найближчій таблиці, порівнюючи суми, виплачені в 1966-1969 р.р. з попереднім чотирирічним періодом, видно наявно, що значно зросли суми виплат членам і спадкоємцям. Дивіденди були на 75% вищі, а всі виплати живучим членам більш, як удвоє стільки, що виплати спадкоємцям по померлих членах.

	1966-69	1961-65	Зріст
Посмертні виплати	$2,549,000	$2,100,000	$ 449,000
Виплати на вивінувальні грамоти	3,209,000	1,950,000	1,259,000
Передчасно згрошевлені грамоти	709,000	650,000	59,000
Дивіденди	1,809,000	1,040,000	769,000

Образ наших інвестицій значно покращав внаслідку поважного зросту відсотків від бондів і морґеджових позичок, особливо в останніх 18-ох місяцях. Почавши від 1965 року наш зиск в загальних активах зріс на майже 1/2-1%. Переклавши на доляри це значить, що наші активи давали приблизно на 150.000 дол. більше у додатковому прибутку щороку, аніж вони були б дали, при чому пересічна відсоткова стопа була та сама, що в 1965 році.

У чотирьох роках наш портфель бондів зріс на 4,000.000 дол., а морґеджові позички на 500.00 дол. Ми зосередились на купні бондів з уваги на надзвичайно високі відсотки, що їх пропоновано при високоякісних бондах. Ці вийнятково високі зиски стали можливими завдяки вийнятковому запотребуванню фондів, що його виявляли промисл, торгівля і Уряд. Як і в минулому, ми купували тільки найбільш вартісні папери ужиткового промислу й торгівлі. Морґеджові позички ми обмежили до приватних домів, власниками яких були наші члени, до нерухомостей з мешкальних дільниць, народних домів, суспільних центрів, церков, шкіл. Ми бачили користь у тому, щоб продати деякі бонди, які давали низьковідсотковий зиск, із втратою для нашого портфелю бондів та надолужити втрату, купивши бонди з багато вищими відсотками. У кожному такому випадку вищі зиски з нового набутку не тільки покривали зазнану втрату, але й приносили прибуток впродовж ще не вичерпаного терміну проданих бондів. Ми постійно працювали над таким вимінюванням бондів, нараджуючись з нашими банками й продавцями бондів, і постійно старалися осягнути користь при кожній нагоді, яка тільки траплялася, щоб поправити наш інвестиційний стан. Згідно з загальною підвишкою відсотків від морґеджових позичок, ми також підвищили відсотки на позички однаково в ЗСА, як у Канаді. Ми стали також обережнішими в підході до позичкових сум та до місця й стану нерухомостей, на які уділюємо позички.

В останніх двох роках ми були примушені в деяких випадках відкликати уділені морґеджові позички внаслідку занедбання у заплаті відсотків і амортизації, всупереч зобов'язанням у контрактах. Приготовляємо дальші відкликання уділених морґеджів. Припускаємо, що дещо втратимо, коли переймемо ті посілості.

У зв'язку з загальним зростом цін і зростом коштів прожитку в наших обох країнах, значно зросли кошти ведення нашої установи і в 1969 році вони були на приблизно 50% вищі, аніж у 1965. Платні, винагороди й бенефіти службовиків зросли на 48%. Оголошення і кошти друку більш, як подвоїлися. Дефіцит „Свободи" був на кругло 50.000 дол. більшим, аніж у 1965, — інші видатки також зросли.

Комісійні виплати нашим секретарям і організаторам у 1969 році досягли 78 відс. членських вкладок з першого року. Ті комісійні виплати в 1965 р. становили 66 відс. Загальна винагорода нашим секретарям у 1969 р. за збирання вкладок та працю у Відділах була на 20 відс. вища, як у 1965. Постійною проблемою, що спричинювала нам поважний клопіт, було спізнюване деякими нашими Відділами відсилання зібраних місячних вкладок. Таке запізнювання не тільки прибавляє нам більше праці, але наражує на шкоду права членів, бо додатковий період для вкладок на грамоти без резерв і грамоти акцидентового забезпечення вигасає після 31 днів незаплачення вкладок. Наші наполегливі заклики, щоб негайно розраховуватись, не знаходили належного відгуку.

Та сама проблема стосується деяких морґеджових позичок, уділених нашим членам. Дехто спізнюється з заплатою відсотків та не платить податків. Ми неохоче відкликаємо уділені морґеджові позички, але примушені робити це в деяких випадках.

Наші загальні інвестиції першорядні і зиски дуже добрі, але раптові й постійні зміни на фінансових ринках щораз більше ускладнюють адміністрацію й ведення інвестицій. Стараємося бути надзвичайно уважливими при виборі наших інвестицій і використовуємо всі фонди, які можуть принести нам прибуток, на довгу або коротку мету. Щоб бути безперервно в курсі справ, які діються у фінансовому світі, ми засягаємо безперервних порад у наших банків, аналітиків вартісних паперів і наших статистиків.

Ернст енд Ернст — затверджені публічні бухгальтери, переводили перевірку наших книг до 1967 року. Тому, що їхня контроля подекуди дублювала працю нашої Контрольної Комісії і стейтових контролерів, ми, за рекомендацією Контрольної Комісії, перестали користуватися їхніми послугами.

Ціла наша організація та зокрема наш Фінансовий Департамент потерпіли велику втрату, коли наш Головний Касир, Іван Кокольський, що його вперше обрано на 26-ій Конвенції, помер в квітні 1968 року. Він був надзвичайно відданим та фаховим головним урядником з глибоким досвідом і знанням союзових справ, перевівши майже все своє доросле життя на становищах секретаря Відділу, голови Відділу, головного контролера і головного касира. Відчуваємо його відсутність у наших рядах.

Головний Уряд заповнив пост головного касира на своєму засіданні в травні 1968 р., обравши п. Петра Пуцила, який був головним контролером, на становище голов-

Our field staff consisted of three full-time salaried representatives who carried out the dual function of organizer and supervisor in their respective territories. These men provided the face-to-face personal confrontation that is vital in organizing work. The Supreme Secretary was in charge of promotional and organizing activities. The formulating and supervising of the organizing procedures became the primary responsibility of the Supreme Secretary in accordance with the Supreme Executive Committees directives based on changes made in the By-Laws at the 26th Convention. The Supreme Secretary Dr. Jaroslaw Padoch, also directed the organizing activities of the regional field men, the District Committees, and the individual branches. In Canada, our operations were supervised by Canadian Director, Mr. Bohdan Zorych.

No changes were made in the fifteen insurance plans that we offer our members. There is under consideration a health and sickness plan but no final action has taken as yet. Our dues, ages of admission, and medical examination requirements remained the same.

Because our certificates no longer contain a war clause we deemed it advisable to limit the amount of insurance coverage and the kind of plans that we issued to young men of draft age. These restrictions will be modified or removed as soon as the war in Vietnam and Southeast Asia simmers down.

RECORDING DEPARTMENT

As of July 1, 1966 responsibility for the operations of the Recording Department was assumed by Mr. Walter Sochan who was newly elected as a Supreme Vice-President by the 26th Convention. His duties were assigned to him by the Supreme Executive Committee in accordance with the Convention directives. These responsibilities were not new to Mr. Sochan because he had been a member of the Recording Department for over 17 years having been trained in that Department by our deceased former Supreme President Dmytro Halychyn who was the Supreme Secretary at the time Mr. Sochan joined the Soyuz staff of employees.

During the past four years the Recording Department handled a massive amount of records and correspondence each working day with smooth efficiency and promptness. Despite increasing loads of work such as processing membership applications, issuing new certificates, replacing lost certificates, recording beneficiary changes, making certificate class changes, and recording paid-up and extended insurance certificates, all matters were completed with accuracy and dispatch. Sub-standard risks and re-insurance cases were always given special attention and processed with care so that the member would receive the maximum of insurance coverage at the lowest cost.

Monthly statistics of membership changes were compiled promptly and submitted regularly to our official organ "Svoboda" for publication before the end of the ensuing month. These reports together with the treasurer's report kept our members fully informed about our month-to-month progress.

One of the very important and more critical functions of the Recording Department is the processing and approval of new applicants or what in the insurance field is known as underwriting. We are receiving a greater number of applications for high amounts of insurance coverage and their acceptance immediately exposes us to greater financial risks on these individual certificates. The approval of such applications calls for extreme caution and considerable skill. Experienced and competent judgement is an absolute essential if excess losses are to be minimized. The results of our operations for the past four years clearly support the fact that the head of our Recording Department has these indispensable qualifications.

Our IBM operations and the preparation of the monthly membership lists for each Branch are part of the Recording Department functions and are supervised by Mr. Sochan. He is in continual contact with equipment manufacturers and representatives and is constantly searching for better ways to carry out our daily routine work. Major changes and improvements in our procedures are anticipated when we move into our new headquarters. One of Mr. Sochan's prime tasks will be to decide on the new techniques we will use and the kind of automated equipment we will need.

FINANCIAL DEPARTMENT

A relentless gauge of an organizations successes and ability to fulfill obligations is its year-to-year financial progress. Our reports bear out that financially Soyuz continued its consistant upward movement in each of the past four years. The following comparison of 1969 figures with 1965 denotes a healthy improvement in assets, investment income, yield on investments, surplus, and annual dues income.

	1969	1965	Increase
Total Members	89,107	86,059	3,048
Total Insurance in force	$127,500,000	$102,500,000	$25,000.000
Total Assets	35,477.000	30,985,000	4,492,000
Surplus	9,007,000	7,737,000	1,270,000
Annual Dues	2,820,000	2,510,000	310,000
Investment income:			
Bonds	1,076,000	731,000	345,000
Mortgages	498,000	463,000	35,000
Certificate Loans	20,700	18,300	2,400
Yield on Investments	4.52%	4.08%	.44%
Certificate Valuation	134.23%	133.60%	.63%

In the next table comparing benefits paid in 1966-1969 as against the previous four-year span, it will be noted that cash benefits paid to members and beneficiaries rose substantially. Dividends were 75% higher and total payments made to living members more than doubled the amount paid to beneficiaries of deceased members.

	1966-69	1961-65	Increase
Death Benefits	$2,549,000	$2,100,000	$ 449,000
Endowments matured	3,209,000	1,950,000	1,259,000
Cash Surrenders	709,000	650,000	59,000
Dividends	1,809,000	1,040,000	769,000

Our investment picture improved considerably because of the spectacular rise in interest rates on bonds and mortgage loans, particularly in the last 18 months. Since 1965 our yield on our total assets increased by almost ½ of 1%. Reflected in dollars this means that our assets are producing approximately $150,000 more in additional income each year than they would have produced if the average rate had stayed the same as in 1965.

In four years our bond holdings increased by $4,000,000 and mortgage loans by $500,000. We concentrated on bond purchases because of the unusually high interest rates that were offered by top grade issues. These historically high yields were brought about by the excessive demand for funds by industry, commerce, and government. As in the past we purchased only the best rated public utility and commercial securities. Our mortgage loans were restricted to private homes owned by members, residential properties, national homes, community centers, churches, and schools. We found it advantages to sell some low interest yielding bonds in our portfolio at a loss and reinvest the proceeds at a much higher rate of interest. In every such situation the higher yields on the new purchases will not only cover the loss incurred but will produce a profit within the unexpired term of the bonds sold. We continually worked on this type of switching, conferred constantly with our bankers and bond dealers, and always tried to take advange of every opportunity that arose to improve our investment position.

In line with general increases in interest rates on mortgage loans, we too raised the rates we charge in both the United States and Canada. We have also become more selective in the amounts we loan and the location and the condition of the properties on which loans are placed.

In the past two years we were forced to foreclose certain mortgage loans because of default in payment of interest and amortization as provided in the contracts. Other foreclosures are pending. It is believed that we will suffer losses on some of the properties that we are taking over.

In line with the general price increases and the rise in the cost of living that has taken place in our two countries, our cost of doing business also rose sharply aud in 1969 was approximately 50% higher than in 1965. Salaries, wages, and employee benefits increased by 48%. Advertising and printing expenses more than doubled. The Svoboda deficit was about $50,000 more than in 1965 and other expenditures were also higher.

Organizing commissions paid to secretaries and organizers in 1969 amounted to 78% of the first year dues. In 1965 these commissions were 66%. The total rewards paid to secretaries in 1969 for collecting dues and carrying on Branch activities were 20% higher than in 1965.

A continuing problem that caused us concern was the late payment of monthly assessments by a number of branches. Such delays not only added to our work load but also jeopordized the rights of members since the grace period on certificates without reserves and ADD certificates expires after 31 days of non-payment. Our persistant appeals for prompt payment have not met with much success.

The same problem exists with some of the mortgage loans that were granted to members. Interest payments are late and taxes are left unpaid. We are reluctant to foreclose on our members but we have been forced to do so in a number of cases.

Our over-all investments are excellant and yields are favorable but the rapid and constant changes in the financial markets make the managment and investment of our funds ever more challenging. We try to exersize extreme care when picking our investments and we keep all of our available funds producing income up to the maximum on both a long and short term basis. To constantly stay abreast of what is happening in the financial world, we seek continuous advice from our bankers, security analysts, and our actuary.

Ernst and Ernst, certified public accountants, audited our books up to 1967. Because their audit partly duplicated the work of our own Auditing Committee and of the State Examiners, their services were discontinued on the recommendation of the Auditing Committee.

Our entire organization, and the Finance Department in particular, suffered a grievous loss when our Supreme Treasurer John Kokolski, who had been elected for the first time at the 26th Convention, passed away in April 1968. He was an extremely dedicated and competent supreme officer with a wealth of experience and knowledge of Soyuz matters, having served nearly all of his adult life as a branch secretary, branch president, Supreme Advisor, Supreme Auditor, and Supreme Treasurer. We miss him in our ranks.

The post of Supreme Treasurer was filled by the Supreme Assembly at the annual meeting in May 1968 when Mr. Peter Pucilo, then serving as a Supreme Auditor. was elected to the post of Supreme Treasurer, effective July 1, 1968. Mr. Pucilo, an experienced financier and a life-time

ФІНАНСОВИЙ ВИКАЗ ВИДАВНИЦТВА „СВОБОДА"

ПРИБУТКИ:	1966	1967	1968	1969	1966-1969
Передплата: членів УНС	$130,200.00	$135,400.00	$148,700.00	$170,200.00	$ 584,500.00
не-членів	32,112.95	33,525.11	32,458.47	40,373.26	138,469.79
Продаж у книгарнях і кіосках	4,176.95	4,261.12	4,379.47	5,029.73	17,847.27
Оголошення	64,841.74	65,837.68	68,580.34	73,423.84	272,683.60
Друкарські праці	45,993.53	47,507.58	49,477.00	49,489.42	192,467.58
Книжки, листівки й календарі	6,061.22	4,396.24	5,145.51	6,570.93	22,173.90
Пресовий фонд	3,612.41	4,424.28	5,212.28	4,576.46	17,825.43
Зворот оплат за електрику	660.00	960.00	810.00	810.00	3,240.00
Зміна адрес	93.32	92.68	104.98	81.92	372.90
Зворот оплат за телефон	234.94	198.68	248.12	74.35	756.09
Зворот поштових оплат	167.77	228.20	231.30	245.12	872.39
Альманахи	8,861.18	11,944.35	10,774.83	9,056.82	40,637.18
Передплата „Веселки"	8,917.96	7,962.11	7,664.36	5,162.12	29,706.55
Податок від продажу в Ню Джерзі	38.40	117.34	101.53	85.58	342.85
Різні	3,378.51	9,053.01	2,603.82	19,200.41	34,235.75
РАЗОМ	$309,350.88	$325,908.38	$336,492.01	$384,379.96	$1,356,131.23
Знижка від продажу	— 2,964.12	— 2,453.20	— 2,042.62	— 2,724.59	— 10,184.53
	$306,386.76	$323,455.18	$334,449.39	$381,655.37	$1,345,946.70

ВИДАТКИ:	1966	1967	1968	1969	1966-1969
Платні: Редакція	$ 45,491.01	$ 51,709.62	$ 51,966.43	$ 57,696.12	$ 206,863.18
Друкарня	96,136.33	101,728.77	110,781.87	115,207.51	423,854.48
Адміністрація	26,521.98	27,596.75	29,142.28	32,547.70	115,808.71
Листування	4,260.00	4,105.00	4,075.00	3,925.00	16,365.00
Спец. кореспонденти і „Веселка"	9,268.00	7,875.00	10,518.00	8,495.00	36,156.00
Пошта	14,704.49	13,292.34	16,934.37	26,806.79	71,737.99
Папір і т. д.	64,301.25	66,963.37	56,757.63	79,663.27	267,685.52
Комірне	12,000.00	12,000.00	12,000.00	13,000.00	49,000.00
Світло й газ	3,276.53	3,112.17	3,267.92	3,826.94	13,483.56
Телефон	1,894.58	1,773.30	2,163.86	2,390.71	8,222.45
Канцелярійні видатки	1,608.74	1,750.27	2,648.57	2,988.03	8,995.61
Друкарські частини й направи	3,213.88	4,304.48	4,416.91	4,572.01	16,507.28
Книжки, листівки й календарі	1,819.01	1,571.39	1,217.95	1,769.04	6,377.39
Газети, рукописи, датки	1,895.00	1,203.83	1,735.13	1,414.33	6,248.29
Поштова скринька	24.00	24.00	24.00	32.00	104.00
Забезпечення	3,278.80	4,025.72	5,104.82	2,126.95	14,536.29
Податки	8,445.52	9,469.97	10,183.86	11,067.18	39,166.53
Комісійне	157.28	214.44	282.86	165.90	820.48
Пенсії	672.00	820.00	1,116.00	1,116.00	3,724.00
Податок від продажу в Ню Джерзі	13.31	142.43	101.53	85.58	342.85
Різні	9,234.77	7,931.00	10,951.93	12,872.84	40,990.54
РАЗОМ	$308,216.48	$321,613.85	$335,390.92	$381,768.90	$1,346,990.15
Знижка від продажу	— 163.13	— 251.25	— 241.66	— 338.58	— 994.62
	$308,053.35	$321,362.60	$335,149.26	$381,430.32	$1,345,995.53

"SVOBODA" FINANCIAL STATEMENT

INCOME:	1966	1967	1968	1969	1966-1969
Subscription: UNA Members	$130,200.00	$135,400.00	$148,700.00	$170,200.00	$ 584,500.00
Non Members	32,112.95	33,525.11	32,458.47	40,373.26	138,469.79
Sales on Stands	4,176.95	4,261.12	4,379.47	5,029.73	17,847.27
Advertising	64,841.74	65,837.68	68,580.34	73,423.84	272,683.60
Printing	45,993.53	47,507.58	49,477.00	49,489.42	192,467.53
Books, Cards & Calendars	6,061.22	4,396.24	5,145.51	6,570.93	22,173.90
Press Fund	3,612.41	4,424.28	5,212.28	4,576.46	17,825.43
Refund Electrical Consumption	660.00	960.00	810.00	810.00	3,240.00
Change of address	93.32	92.68	104.98	81.92	372.90
Refund Telephone	234.94	198.68	248.12	74.35	756.09
Refund Postage	167.77	228.20	231.30	245.12	872.39
Almanacs	8,861.18	11,944.35	10,774.83	9,056.82	40,637.18
Veselka Subscription	8,917.96	7,962.11	7,664.36	5,162.12	29,706.55
New Jersey Sales Tax	38.40	117.34	101.53	85.58	342.85
Miscellaneous	3,378.51	9,053.01	2,603.82	19,200.41	34,235.75
TOTAL	$309,350.88	$325,908.38	$336,492.01	$384,379.96	$1,356,131.23
Discount on Sales	— 2,964.12	— 2,453.20	— 2,042.62	— 2,724.59	— 10,184.53
	$306,386.76	$323,455.18	$334,449.39	$381,655.37	$1,345,946.70

DISBURSEMENTS:	1966	1967	1968	1969	1966-1969
Payroll: Editorial	$ 45,491.01	$ 51,709.62	$ 51,966.43	$ 57,696.12	$ 206,863.18
Printing	96,136.33	101,728.77	110,781.87	115,207.51	423,854.48
Office	26,521.98	27,596.75	29,142.28	32,547.70	115,808.71
Correspondence	4,260.00	4,105.00	4,075.00	3,925.00	16,365.00
Special and Veselka Correspondence	9,268.00	7,875.00	10,518.00	8,495.00	36,156.00
Postage	14,704.49	13,292.34	16,934.37	26,806.79	71,737.99
Material	64,301.25	66,963.37	56,757.63	79,663.27	267,685.52
Rent	12,000.00	12,000.00	12,000.00	13,000.00	49,000.00
Gas & Electric	3,276.53	3,112.17	3,267.92	3,826.94	13,483.56
Telephone	1,894.58	1,773.30	2,163.86	2,390.71	8,222.45
Office Supplies & Expense	1,608.74	1,750.27	2,648.57	2,988.03	8,995.61
Printing Dept. Expense, Parts and Repairs	3,213.88	4,304.48	4,416.91	4,572.01	16,507.28
Book, Cards & Calendars	1,819.01	1,571.39	1,217.95	1,769.04	6,377.39
Newspapers, Manuscripts, Donations	1,895.00	1,203.83	1,735.13	1,414.33	6,248.29
Post Office Box	24.00	24.00	24.00	32.00	104.00
Insurance	3,278.80	4,025.72	5,104.82	2,126.95	14,536.29
Taxes	8,445.52	9,469.97	10,183.86	11,067.18	39,166.53
Commission	157.28	214.44	282.86	165.90	820.48
Pension	672.00	820.00	1,116.00	1,116.00	3,724.00
New Jersey Sales Tax	13.31	142.43	101.53	85.58	342.85
Miscellaneous	9,234.77	7,931.00	10,951.93	12,872.84	40,990.54
TOTAL	$308,216.48	$321,613.85	$335,390.92	$381,768.90	$1,346,990.15
Discount on Sales	— 163.13	— 251.25	— 241.66	— 338.58	— 994.62
	$308,053.35	$321,362.60	$335,149.26	$381,430.32	$1,345,995.53

ного касира, почавши від 1 липня 1968. П. Пуцило, досвідчений фінансист і все своє життя член Союзу, приносить нам своє знання і свій хист, потрібні на цьому надзвичайно важливому пості в Союзі.

„СВОБОДА"

Наш видавничий відділ і друкарня є правдоподібно найбільш продуктивними українськими установами цього роду в усьому світі. „Свобода", „Український Тижневик", „Веселка" і наші щорічні альманахи - календарі продовжують бути провідними в їхніх ділянках. В останніх чотирьох роках, в додатку до цих періодичних видань, ми опублікували декілька книжок, включно з виданням „Маємо Кардинала" й „Історією Українського Народного Союзу", що їх автором є наш головний редактор, п. Антін Драган.

Наші обговорювані тут пресові видання відіграли вітальну ролю у важливих подіях, що відбувалися у звітовому часі, таких, як відбуття Першого Світового Конгресу Вільних Українців в 1967 році, звітуванні в усіх подробицях про відвідини Кардинала Йосифа Сліпого в Західньому світі, в організації збирання фондів на Катедру Українознавства в Гарвардському Університеті. „Свобода" й „Український Тижневик" були водночас із цим неоціненними для Союзу в кампанії за приєднування нових членів і в загальному пропагуванні Українського Народного Союзу.

В усіх справах і питаннях української спільноти „Свобода" дотримувалася об'єктивної точки бачення і наполегливо сприяла позитивному підходові до всіх суперечок. З допомогою такої редакційної політики „Свобода" й „Український Тижневик" стали могутніми чинниками в обороні найкращих інтересів українського народу і нашого Союзу.

Фінансово наші газети й періодики дефіцитові. В останніх чотирьох роках ми додали яких 200 000 долярів з наших братських фондів, щоб покрити кошти всіх наших публікацій. Ми все ще продаємо наш щоденник нашим членам за 7.80 дол. річно або й за меншу суму, залежно від віку члена. В деяких випадках самі тільки поштові оплати коштують більше, як ми одержуємо від члена. І що гірше, разом із цим кількість наших союзових передплатників зменшується, як це показує нижче приведена таблиця:

ПЕРЕДПЛАТНИКИ „СВОБОДИ"

Платили місячно	1969	1965	
65¢	11,218	11,951	— 733
50¢	71	374	— 303
30¢	1,629	2,100	— 471
	12,978	14,425	— 1,507
Передплатники „Укр. Тижневика"	536	440	+ 96

Ми втрачаємо передплатників між нашими членами, бо читачі старшого віку відходять, а нові члени незацікавлені в плаченні за газету. Секретарі й організатори зустрічають щодо цього значний опір з боку аплікантів і ми одержуємо часто-густо прохання скасовувати постанови статуту, які вимагають, щоб члени дозрілого віку передплачували наш офіційний орган.

Усі наші прибутки і видатки за чотири останніх роки, показані в поданій нижче табелі в порівнянні з роками 1962-1965:

member of Soyuz brings to us the knowledge and ability that is needed in this most important position of our Association.

"SVOBODA"

Our publication department and printing plant are probably the most productive Ukrainian installations of their kind in the entire world. Svoboda, The Ukrainian Weekly, Veselka, and our annual almanacs continue to be the leaders in their respective fields. In the past four years, in addition to these periodicals we published several books including "Our Ukrainian Cardinal" and "The History of the Ukrainian National Association" both authored by our editor-in-chief, Mr. Antin Dragan.

Our press in the period under discussion played a vital role in the important events that took place such as the convening of the First World Congress of Free Ukrainians in 1967, the reporting in great detail on the visit of Josyf Cardinal Slipyj to the Western world, and the raising of funds for the Ukrainian Studies Chair at Harvard University. Svoboda and the Weekly were also invaluable to Soyuz in the drive for new members and generally popularizing our Association.

On all issues in our Ukrainian community Svoboda maintained an objective point of view and consistently favored a positive approach to all controversies. This editorial policy has made Svoboda and The Ukrainian Weekly powerful forces in promoting the best interests of the Ukrainian people and our Association.

Financially our newspapers and peridocials are a deficit operation. In the past four years we added about $200,000 from our fraternal funds to cover the cost of all our publications. We are still selling our daily paper to our members for $7.80 per year or less depending upon the age of the member. In some cases the postage alone costs more than we receive from the member. And to make matters worse our Soyuz subscribers are declining as shown in the following table:

"SVOBODA" SUBSCRIBERS

Monthly Charge	1969	1965	
65¢	11,218	11,951	— 733
50¢	71	374	— 303
30¢	1,629	2,100	— 471
	12,918	14,425	— 1,507
Ukrainian Weekly Subscribers	536	440	+ 96

We are losing subscribers amongst our members because the old readers are passing away and the new members are not interested in paying for Svoboda. Secretaries and organizers find considerable resistance amongst applicants on this matter and we receive frequent requests to waive the By-Laws provisions requiring adult members to subscribe to our official organ. The Weekly subscribers have increased.

Our total income and disbursements for the past four years compared with the years 1961-1965 are as follows:

ПРИБУТКИ І ВИДАТКИ „СВОБОДИ" ЗА ЧАС ВІД 1-го СІЧНЯ 1962 РОКУ ДО 31-го ГРУДНЯ 1969 РОКУ

ПРИХІД	*1962-1965*	*1966-1969*
Передплата від членів	$ 486,300.00	$ 584,500.00
Передплата від читачів	115,055.86	138,469.79
Кольпортаж	21,781.01	17,847.27
Оголошення	241,064.51	272,683.60
Друкарські роботи	151,058.45	192,467.53
Продаж книжок, календарів, карток	21,283.87	22,173.90
Пресовий фонд „Свободи"	23,990.51	17,825.43
Зворот за електрику й газ від УНС	3,090.00	3,240.00
За зміни адрес	426.09	372.90
Зворот за телефон	603.36	756.09
Зворот за пошту	727.50	872.39
Продаж Альманаху УНСоюзу	36,608.52	40,637.18
Передплата „Веселки"	33,912.16	29,706.55
Податок від продажу в Ню Джерзі	—	342.85
Різні*	5,772.90	34,235.75
Разом	$1,141,674.74	$1,356,131.23
Продажний опуст	— 9,780.48	— 10,184.53
Прихід	$1,131894.26	$1,345,946.70

РОЗХІД	*1962-1965*	*1966-1969*
Платня редакторів	$ 144,338.27	206,863.18
Платня робітників	447,572.72	539,663.19
Платня кореспондентів і ред. „Веселки"	66,795.74	52,521.00
Поштові видатки	55,977.49	71,737.99
Папір й інші матеріяли	226,187.59	267,685.52
Електрика і газ	12,369.76	13,483.56
Чинш	48,000.00	49,000.00
Телефон	6,586.14	8,222.45
Канцелярійні і адміністративні видатки й приладдя	6,482.10	8,995.61
Друкарські прирядки й машини	16,863.59	16,507.28
Книжки, календарі й картки	6,340.19	6,377.39
Поштова скринька	96.00	104.00
Асекурація від вогню й випадків	11,707.14	14,536.29
Федеральні й стейтові забезпечення	24,690.11	39,166.53
Комісове від оголошень	535.15	820.48
Повісті, переклади	3,932.50	6,248.29
Пенсія	6,524.00	3,724.00
Податок від продажу в Ню Джерзі	—	342.85
Різні**	45,673.34	40,990.54
Разом	$1,130,671.83	$1,346,990.15
Купний опуст	— 633.25	— 994.62
Розхід	$1,130,038.58	$1,345,995.53
БАЛАНС 12.31.1969 р.		$ 2,703.55

* Зворот за чищення бюр, зворот від УНС за різні виплати.
** Видатки на подорожі, власні видання, зокрема дитячі, малюнки для виробу кліш, зокрема заплата робітникам в друкарні й адміністрації, журнали, газети, бензина, гараж і ін.

Прибутки від членів за 1966-1969 роки включають субсидію в сумі приблизно 200 000 дол. з наших братських фондів. В попередньому періоді ця субсидія виносила яких 90 000 долярів. Прибутки з передплат не-членів збільшилися на 20 відсотків, головно з огляду на підвишку ціни річної передплати. Збільшилися прибутки з оголошень, друкарських робіт, продажу альманахів тощо. Зменшилися прибутки з передплат на „Веселку". Ми мали труднощі в здобуванні передплатників для цього дуже вартісного дитячого журналу. Кілька разів зверталися ми до шкіл, церков, учительських об'єднань і батьківських організацій в намаганні поліпшити кольпортажу і передплати „Веселки", але все це було програним змаганням.

Операційні видатки збільшилися основно, як це виходить з поданого вище порівняння. Заробітні платні зросли на яких 20 відсотків, поштові оплати на 30%, друк і папір на 18%, і майже подвоїлися стейтові і федеральні податки від платень.

В друкарні і в редакційному відділі проведено різні поліпшення та додаткові влаштування. Новозакуплене устаткування для друкарні включає друкарську машину Гайдельберґ, друкарські кашти і робочі столи, як також спеціяльну машину для висвітлювання мікрофільмів. Ми змікрофільмували більшість річників „Свободи" й „Українського Тижневика" і виряд для їх читання видатно допомагає в дослідній праці.

Все більш акутною проблемою в нашому редакційному відділі стає конечність здобування кваліфікованого молодшого персоналу. Ми започаткували програму стипендій для будучих журналістів і цього року вже маємо двох майбутніх редакторів, які почнуть в університетах студії журналістики. Ці студенти погодилися стати після закінчення студій нашими працівниками. Маємо також труднощі із знаходженням кваліфікованих робітників для нашої друкарні і тому ж мусимо на місці в себе вишколювати наших працівників на фахівців друкарської справи.

Постійне зменшування кількости передплатників „Свободи" з-поміж нашого членства є причиною наших поважних турбот. Ми доходимо до все менше читачів кожного року і це несприятливо впливає на всю нашу діяльність. Ми присвячували цій справі велику увагу й багато думок і суґестій, щоб забезпечити наших членів безплатним виданням, як привілеєм їхнього членства в УНСоюзі. Я рішуче рекомендую, щоб наступний Головний Екзекутивний Комітет дістав доручення продовжувати студії цієї проблеми і щоб уповноважити його зробити все, що треба, для найкращого добра нашого Союзу, включно з безкоштовним поширюванням видань серед членства.

The income from members in 1966-1969 includes the subsidy of approximately $200,000 from our fraternal funds. In the previous period it was approximately $90,000. Income from sales to non-members increased by 20% primarily because we increased the price of the annual subcription. Advertising, printing, almanac sales, and miscellaneous income were higher. Veselka receipts were lower. We are having difficulty maintaining subscribers for this very valuable children's magazine. We have repeatedly approached schools, churches, teachers' associations, and parents organizations in attempts to improve our sales but it has been a losing battle.

Operating expenses were substantially higher as shown in the above comparison. Salaries and wages rose by 20%, postage costs 30%, newsprint and paper 18%, and the state and federal wage taxes almost doubled.

Improvements and additions were made in the printing shop and in the editorial department. New equipment purchased included a Heidelberg press, composing tables and work benches, and a micro-film viewing machine. We have most of our Svoboda and Weekly back issues on micro-film and the scanning equipment has greatly aided research work.

A problem that is becoming more acute in the editorial department is the obtaining of qualified younger personnel. We have embarked on a scholarship program for future journalists and this year we have two prospective future editors who will enter universities to study journalism. These students have agreed to become our employees after completing their schooling. We also have difficulty obtaining qualified personnel for the printing shop so here too we train our own employees as craftsmen.

The persistent decline in Svoboda subscribers from among our members is cause for grave concern. We are reaching fewer readers each year and this adversely affects all of our activities. We have given this matter a great deal of serious thought and suggestions have been put forth to provide our members with a free publication as part of their membership in Soyuz. I strongly recommend that the next Supreme Executive Committee be instructed to continue the study of this problem and be authorized to take whatever action is deemed necessary for the best interests of our Association including distribution of our publications gratis.

СОЮЗІВКА

Союзівка, наша літня оселя у Кетскільських горах в стейті Ню Йорк, стає щораз більше популярним українським відпочинковим і культурним центром в Америці. Вона обслуговує до крайніх меж своїх можливостей у літі та щораз збільшує свої обороти осінню і зимою.

Ця оселя, положена в Керґонксоні, Н.Й., коло 100 миль на північ від Ню Йорку, складається із понад 350 акрів залісеного гористого ґрунту. Переведені ремонти охопили 8 будинків для гостей з понад 90 модерно влаштованими кімнатами, чотири будинки для працівників, дві церковні каплиці, залю на 600 осіб, відкритий павільйон для танків, 2 великі пливальні басейни, один басейн для дітей, п'ять тенісових кортів, відбиванковий корт, грище для футболу й бейзболу та кошиківковий корт. Оселя має власну воду й каналізаційну систему і всі доми та ужиткові будинки сполучені вигідними вимощеними дорогами. Цікаві й приманливі стежки переведено по всьому терені.

Ця наша посілість служить як відпочинкова оселя, дитячий табір, спортовий центр, виховний і культурний осередок і як дім для старших віком осіб. Сотні родин переводять свої ферії щороку на Союзівці і багато їх уважають її за свій другий родинний дім. Найпопулярніший літній сезон, особливо липень і серпень, але рік річно щораз більше приманливим стають осінній і зимовий сезони.

Дитячий табір відкритий на 6 тижнів у червні і липні для дітей у віці 7 до 11 років. Культурні курси ведеться для студентів у віці 16-21 у місяці серпні. Теперішні межі табору й курсів визначені на 60 осіб і це число здебільша виповнене.

Дім для старших обмежується тепер чотирма особами, які є постійними гістьми. Приймаємо членів, які осягнули емеритальний вік та які вповні здібні самі про себе дбати. Не приймаємо осіб, якими треба піклуватися ані емеритів, які вимагають лікарської опіки. Місячна оплата за кімнату і харч становить від 80 до 120 дол., залежно від фінансової спроможности даної людини. Хоч люди признають, що існують у нас добрі вигоди для старших осіб і що ціни помірковані, проте зголошується мало пенсіоністів, бо вони нерадо покидають свої громади, свої родини і приятелів.

Брутто - прибутки Союзівки дійшли т р.р. 1966-1969 до поверх 1,250.000 дол. Це приблизно чверть мільйона більше, як було в часі 1961-1965. Видатки у чотирирічному періоді, що скінчився в 1969 р., які включали основний ремонт, меблі й виряд, перевищували дохід на 6.000 дол. Союзівка не принесла готівкового зиску, бо ціни за готель надто низькі в порівнянні з вигодами й послугами, що їх дістають наші гості. Як ми всі знаємо, кошти ведення такого підприємства, особливо в останніх двох роках, надзвичайно зросли. Самі тільки ціни харчів і платні зросли на близько 50 відс. загального прибутку. Не зважаючи на таку тенденцію ми ставимось неохоче до підвищування цін, щоб не відштовхувати багатьох членів, включно з молодими людьми і студентами, які заробляють помірковано або мало — щоб вони не перестали бути приятелями Союзівки.

SOYUZIVKA

Soyuzivka, our resort in the Catskill Mountains in New York State, continues to be the most popular Ukrainian recreation and cultural center in America. It caters to capacity crowds in the summer and is steadily building up its fall and winter business.

The property located in Kerhonkson, N.Y. about 100 miles north of New York City consists of over 350 acres of rugged mountain forest land. The facilities include 8 guest buildings, with over 90 modern rooms, 2 Chapels for religious services, 4 buildings for employees, an auditorium for 600 people, a roof pavilion for outdoor dancing, 2 large swimming pools, a children's wading pool, 5 tennis courts, a volleyball court, an athletic field for soccer and baseball and a basketball court. The property has its own water and sewer systems and all buildings and facilities are accessible via macadam hard-top roads. Interesting and challenging hiking trails have been marked out over the entire area.

The property is operated as a recreation resort, children's camp, sports center, educational and cultural facility, and a senior citizens home. Hundreds of families vacation at Soyuzivka year after year and many consider it their second home. The summer season is the most popular, particularly July and August, but the fall and winter seasons are attracting more guests each year.

The children's camp is operated for 6 weeks in June and July for age groups from 7 to 11. Cultural Courses are conducted for students age 16 to 21 during the month of August. The present capacity for the camp and the courses is 60 and we usually reach this limit.

The senior citizen's home has at the present time four retired members as permanent guests. We accept members who have reached retirement age and who are fully capable of taking care of themselves. We do not accept nursing cases or retirees who need constant medical care. The monthly rates for room and board range from $80 to $120 per month depending on ability to pay. While it is recognized that our senior citizens accommodations and rates are most attractive, few pensioneers apply because they are reluctant to leave their own communities and their families and friends.

Soyuzivka gross income for 1966-1969 climbed to over $1,250,000. This was approximately $250,000 more than for the 1961-1965 period. Expenditures for the four years ending in 1969, including capital improvements, furniture, and equipment exceeded income by $6000. Our operation does not produce a cash profit because our hotel rates are too low for the accommodations and services we provide. As we all know operating costs particularly in the past two years rose drastically. Food costs and wages alone equalled nearly 50% of our gross income. Despite this trend we have been reluctant to raise rates so as not to discourage many members, incuding young people and students, in the medium and low income levels from patronizing Soyuzivka.

(Продовження в наступному числі)

Річні Загальні Збори 371-го Відділу УНС в Ірвінґтоні, Н. Дж.

Дня 10-го грудня 1971 р., в приміщенні Українського Народного Дому в Ірвінґтоні, Н. Дж. при 140 Проспект Авені, відбулись Річні Загальні Збори 371-го Відділу УНСоюзу. Звіти членів Управи, особливо предсідниці Стефанії Стеців і фін., секр. Ю. Баранюка виказали, що Відділ в діловому році здобув 25 нових членів. Окрім приєднування нових членів, Відділ бере також живу участь в громадському житті на терені Нюарку і Ірвінґтону і є членом місцевого Відділу УККА. По уділенні Управі Відділу абсолюторії з признанням за успішну працю в приєднанні нових членів вибрано Управу на рік 1972, до якої увійшли: голова — Стефанія Стеців, заступник голови — Володимир Шпирка, касир — Леся Назарук, фін. секретар — Ю. Баранюк, заст. секретаря — мґр О. Ґрубський.

Контрольна Комісія: голова: майор Іван Тарнавський, Людмила Музика і Клявдія Кіндзельська члени.

Н. П.

Ізраїль не хоче анексій — СССР обіцює Єгиптові допомогу „у мирі й війні"

Об'єднані Нації. — Ізраїльський міністер закордонних справ Абба Ебан заявив офіційному посередникові Об'єднаних Націй для ізраїльськоарабського конфлікту Ґуннарові Яррінґові, що Ізраїль не змагає до будь-яких анексій арабської території. Проте він знову відмовився ствердити, що Ізраїль відкличе свої війська з усіх арабських земель. Ізраїль, мовляв, не зобов'яжеться до нічого перед тим, поки не будуть започатковані мирові переговори з арабами. Таким чином місія Ґуннара Яррінґа далі знаходиться у сліпому куті, бо Єгипет заявив, що він тільки тоді вестиме переговори про замирення, як Ізраїль зобов'яжеться звільнити всі арабські землі. Ізраїль цупко тримається стилізації резолюції Ради Безпеки з 27 листопада 1967 року, яка говорить про „безпечні й визнані кордони". Ґуннар Яррінґ мав у четвер 16 грудня одногодинну розмову з Абба Ебаном.

УККА ВЕДЕ ІНТЕНСИВНУ ЗБІРКОВУ КАМПАНІЮ ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ НАРОДНОГО ФОНДУ ДО $100,000 ДО КІНЦЯ РОКУ; ПОТРІБНО БУЛО $48,000; ЩЕ ПОТРІБНО $29,000.

У КОНҐРЕСІ ЗСА ЗГОЛОШЕНО ДВІ РЕЗОЛЮЦІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ряд визнавав Українську Совєтську Соціялістичну Республіку і Білоруську Совєтську Соціялістичну Республіку в Об'єднаних Націях, без того, щоб в дусі і принципів самого Чартеру Об'єднаних Націй здійснити скріплюючу мир нагоду для встановлення прямих дипломатичних відносин з їхніми відповідними столицями Києвом і Менськом.

Отже тому нехай буде

Постановлено Сенатом і Палатою Репрезентантів З'єднаних Стейтів Америки, зібраних у Конґресі, що на думку Конґресу Уряд З'єднаних Стейтів Америки в дусі своєї політики переговорів, миру і порозуміння між націями повинен постаратися про встановлення безпосередніх дипломатичних взаємин з Урядами Української Совєтської Соціялістичної Республіки і Білоруської Совєтської Соціялістичної Республіки та про створення постів репрезентації у відносних столицях Києві і Менську, згідно з дипломатичною процедурою у таких справах.

Резолюція Бирка та інших

Рівночасно із цією резолюцією конґресмена Заблоцького, конґресмен Бирк з Флориди, піддержаний багатьома іншими конґресменами, запропонував резолюцію, щоб Уряд ЗСА через своє представництво в Об'єднаних Націях постарався про виключення репрезентацій Української і Білоруської ССР з цієї міжнародної організації. Резолюція Бирка в українському перекладі звучить:

Тому, що Хартія Об'єднаних Націй виразно постановляє, що Організація повинна складатися з „держав"; і

Тому, що Білоруська Совєтська Соціялістична Республіка і Українська Совєтська Соціялістична Республіка не є „державами", які мають суверенність і незалежність, що є критерієм для всіх інших націй-держав в Об'єднаних Націях; і

Тому, що згадані „республіки" не встановили і не втримують окремих, суверенних дипломатичних взаємин з будь-якою іншою суверенною державою від 1920-го року;

Отже тому нехай буде

Постановлено Палатою Репрезентантів (рівночасно із Сенатом), що по думці Палати Репрезентантів Президент, діючи через делеґацію З'єднаних Стейтів до Об'єднаних Націй, повинен поробити потрібні заходи, щоб видвигнути перед Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй питання управнення Білоруської Совєтської Соціялістичної Республіки і Української Совєтської Соціялістичної Республіки на членство в Об'єднаних Націях та постаратись про їх виключення.

Обидві ці резолюції, оригінальний англійський текст яких буде надрукований в англомовному „Українському Тижневику", були передані палатній Комісії закордонних справ для дальшого розгляду й вирішення.

Відзначення 100-ліття з дня народження Лесі Українки в Палатайні

За ініціятивою ОЖ ОЧСУ — Відділу в Палатайні, Ілл., відсвятковано урочисто річницю 100-ліття з народження великої поетеси Лесі Українки. Святочна академія присвячена цій річниці відбулася дня 5-го грудня ц. р. в залі місцевої церкви. Програму підготовила Управа місцевого Відділу ОЖ ОЧСУ, який хоча недовго існує та ще чисельно малий, але вкладає працю на місцевому громадському та культурному відтинку.

Рівень академії був на бездоганно високому щаблі. Багато до цього причинилася сама доповідь п-і Клюковської з Чикаго, яка насвітлила не тільки вклад Лесі Українки в літературну скарбницю, але й також її вклад та вплив її творів на національне відродження української нації. Вміла ілюстрація її творів та аналіза і правильна інтерпретація думки поетеси та її одержимости — цілковито та переконливо заперечувала фальсифікаторів її творів, що їх постійно проводить Москва під теперішню пору.

Свято відкрила голова місцевого Відділу ОЖ ОЧСУ Евгенія Лущак. Опісля деклямувала сумівка Марійка Клиш, бездоганна рецитаторка. Після доповіді п-і Клюковської, фортепіянове сольо виконала сумівка Надя Хіч, що не зважаючи на складні музичні композиції захопила публіку мистецьким переданням творів. В дуеті знову п-і Клюковська та п-і Галина Карасейчук відспівали дві пісні під акомпаньямент струнного ансамблю „І/7" під проводом мгра Ярослава Клюковського з Чикаго. Вміле підібрання репертуару та бездоганне виконання, як вокальне так і музичне збагатили рівень свята.

На закінчення сумівка, Зірка Фридер відчитала короткий нарис із життя Лесі Українки призначений для молоді і деклямувала вірш Лесі Українки „Проти надії сподіваюся".

Хай ця коротка згадка про це свято буде вдякою для виконавців, а для місцевого Відділу ОЖ ОЧСУ зафіксуванням свого досягнення та заохотою до дальшої праці.

М. Л.

У ФІНАНСОВОМУ КВАРТАЛІ В НЮ ЙОРКУ, недалеко від Волл - стріт, поблизу Бродвею й площі Триніті сталась велика пожежа, що розпочалася з ресторану Шварца. Службовці ресторану намагалися самі її погасити, але потім викликали пожежників. У гашенні пожежі взяли участь 175 пожежників і з них понад 30 затруїлись димом. Найбільше потерпіла компанія „Зіракс", склади якої були в будинку ч. 55, що цілковито згорів.

Владика Ярослав Ґабро з Чикаґо вповні підтримує помісність УКЦеркви

Знаменна заява на святі 10-ліття єпархії св. Миколая

Чикаго. (С.К.) — В неділю 12-го грудня 1971 р. в шкільній авдиторії відбувся святковий концерт з нагоди десятиліття канонічної ерекції єпархії св. Миколая для українців католиків західних стейтів ЗСА і Гаваїв, на яку призначено ординарієм ерекційною грамотою папи Івана XXIII Кир Ярослава Ґабра з осідком в Чикаго при храмі св. Миколая, що стала від тоді катедрою.

Програма концерту та святкового вечора, за виїмком промови проф. Лабойка, вся відбулася українською мовою. Підсумки праці та успіхів єпархії представляли, парох катедри о. пралат Петро Леськів у вступному слові, д-р Хрептовський у доповіді та накінець сам Владика Ярослав у слові, в якому у виразній і ясній заяві сказав всім присутнім, як ординарій своєї єпархії, що стоїть виразно на становищі помісности Української Католицької Церкви в світі і уважає свою єпархію не якоюсь відірваною одиницею, а частиною цілої Української Церкви включно з терплячою Церквою на Україні. В справі патріярхату виразно сказав, що вповні підтримує спільну акцію єпархії, духовенства і мирян за патріярхат УКЦ під проводом її голови Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого. Свою заяву Преосвящ. Ярослав відчитував з попередньо підготованого тексту і вона вповні буде печатана в „Новій Зорі". Заяву відданості Голові Помісної Української Католицької Церкви та формальну заяву одобрення і співпраці з активними кругами УКЦ за патріярхат прийняли присутні бурхливими оваціями. Неменше вражения викликало коротке слово Голови Об'єднання Комітету за Патріярхат непередбачене програмою і вставлене щойно день перед тим, ред. Панасюка. У своєму слові - привіті ред. Панасюк в імені організацій, що об'єдналися до акції за патріярхат висказав Владиці Ярославові подяку і признання за його участь і виступи на V Архиєпископському Синоді в Римі та заявив відданість вірних членів Комітету і ними очолюваних організацій. Буря оплесків закінчила цю заяву.

Концерт молоді школи св. Миколая та виступ юних танцюристів були приємною атракцією вечора. Оригінальною була точка складення частин гербу владики Ярослава, в якому на першому місці, є тризуб з хрестом а далі три карпатські сосни як символ єдности з батьківщиною батьків. Діти вносили частини гербу і прикріплювали їх до цілости на таблиці. Неменшою оригінальністю був дарунок владиці Ярославові — вишивана мітра, як дар на десятиліття. Треба зазначити, що акція підписів за створення патріярхату до Апостольської столиці почалася в ЗСА в катедрі св. Миколая і це була чи не перша петиція із ЗСА до Ватикану в справі патріярхату. Владика Ярослав у своєму заключному слові висказався що „мітра кожному єпископові є тяжкою. Дай Боже, щоби в друге десятиліття ця вишивана мітра була мені легкою. Ми нічого так не бажали як єдности єпархії, духовенства і мирян". Владика Ярослав вступає вдруге десятиріччя з ясною лінією ставши на платформі помісности і синодального управління нашої Церкви і тому заслуговує на повну підтримку всіх українців католиків бер різниц календарного определення. Хочемо вірити, що з добором добрих дорадників з поміж старокрайових панотців та світських ідейних мирян давні події в Чикаго відійдуть в забуття і Владика Ярослав виправдає себе як свідомий українець, архипастир всіх українців його єпархії тут і там народжених.

Святкування Різдва Христового в Українському Селі в Ґлен Спей

З ростом Українського Села в Ґлен Спей, заходить потреба і його нормальної церковної обслуги. Народ наш вихований на довголітній рідній традиції, хоче її зберегти і на новому місці його поселення. Українське Село в Ґлен Спей гордиться чудовою церквою, що в ній вже від кількох літ, головно в часі вакацій, служиться що неділі та свят Літургії, а впродовж року у велико-святочні дні, як, Різдво. Йордан та Великдень. В церкві вінчають та христять, значить Село, творить якби власну парафію.

На день 6-го січня 1972 р. у навечеря Різдва Христового, заплянована, перший раз в історії не тільки Села, але й цілого Ґлен Спею, відбути спільну традиційну, із дванадцятьма потравами Свят-Вечерю. Заряд церкви разом із своїми парафіянами роблять старання, щоб заплянoвані різдвяні святкування пройшли успішно та величаво.

Спільна Свят-Вечеря відбудеться в ресторані Глен Спа п-ва Ляховичів о год. 8-мій вечора, а після вечері в год. 11-тій ночі відправиться в церкві Повечір'я Велеке з Литією.

В сам день Різдва Христового, дня 7-го січня, в год. 11-тій перед полуднем, Отці Редемптористи ЧНІ з Нюарку, що обслуговують парафію в Українському Селі, відслужать Божественну Літургію, а після Літургії спільний сніданок у згаданому вже ресторані.

Хто бажає провести свята Різдва Христового у привітних горах Кетскіл в Ґлен Спей Н. Й., у справах нічлігів звернеться на адреси: п. Ляхович Ч. Тел. 914-856-6104, п. Журавель Ч. Тел. 914-856-3757, п. Баран 914-598-7851 та Оселя Робітничого Союзу 914-598-2773.

Запрошення на Свят-Вечерю замовляти на місцях у місцевих крамницях або у п-і Ярослави Гунчак, Українське Село в Ґлен Спей. Ч. Тел. 914-854-5549.

Д-р Маркіян Клюфас,
прес. рефер.

ІЗРАЇЛЬ ПОГОДИВСЯ заплатити 10.000 дол. аргентинському громадянинові Лютерові Германові, німецького роду, який у 1959 році навів ізраїльських агентів на слід нациста Адольфа Айхмана, що його ті агенти вхопили й перевезли до Ізраїлю, де його судили й повісили у 1962 році. 70-тирічний тепер і сліпий Лютер Герман процесувався за ту нагороду впродовж 10-ти років.

Сенатор Боклі передбачає перемогу Ніксона в президентських виборах в 1972 році

Ню Йорк. — Виступаючи на пресовій конференції в готелі „Коммодор", сенатор-консерватист Джеймс Боклі сказав журналістам, що він передбачає перемогу сучасного президента Ричарда Ніксона в наступних президентських виборах, що відбудуться в 1972 році. Однак, сенатор вважає, що сучасний Президент може собі нашкодити в тих виборах, якщо провадитиме далі політику, внутрішню і зовнішню, без врахування консервативних сил у країні. Сенатор Боклі зазначив, що він має певні дані, які вказують, що Президент насправді не змінив драстично свого політичного курсу, хоча це може тепер декому й здаватись, особливо у зв'язку з заплянованою подорожжю президента Ніксона до комуністичного Китаю. Боклі назвав ту подорож „виламом у солідарному антикомуністичному фронті". Сенатор Джеймс Боклі інформував журналістів також про свій перший рік перебування в Сенаті. Він сказав, що президент Ніксон може знову заімпонувати консервативній частині американського народу, коли приділить більше уваги й фондів на мілітарну оборону ЗСА.

ЛЯБОРАТОРІЯ ТЕАТРУ ЛЯЛЬОК

У Харкові створено Мистецьку Лябораторію для лялькових театрів, яку очолив В. Афанасьєв та головний мистець Харківського Театру Ляльок О. Щеглов. До Лябораторії ввійшли багато мистців, у тому й працівники новостворених минулого року театрів ляльок у Запоріжжі, Черкасах, Кіровограді й ін. На заняттях вивчають теоретичні предмети, практику ведення ляльок, озвучення тощо.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

ГРУПА НАУКОВЦІВ НАДІСЛАЛА ДО КЕРІВНИКА Адміністрації в справах Харчів і Ліків Чарльза Едвардса листа, в якому обвинувачено ту Адміністрацію в толеруванні незаконних дій деяких фірм. Незаконність полягає в тому, що на всіх харчах, штучно підфарбованих, повинен бути відповідний напис, але такого немає, наприклад, на „червоній картоплі", на „чорних оливках", на деяких видах помаранч і цитрин із Флориди тощо, хоча вони й підфарбовані.

ДЕМОКРАТКА - КОНҐРЕСМЕН БЕЛЛА АБЦУҐ з Ню Йорку передала генеральному секретареві ОН У Тантові нагороду у формі „гілочки миру" та емблеми „голуба миру". Ті нагороди У Тант дістав від організації „Жіночий рух за мир". Церемонія відбулася в будинку ОН у Ню Йорку.

РІЗНІ ПОЛІТИЧНІ УГРУПОВАНЯЯ В КРАЇНІ стараються зацікавити майбутніх молодих виборців, щоб вони реєструвалися й брали участь у президентських виборах в 1972 році. За новим законом, реєструватися й голосувати можуть молоді люди віком від 18 до 21 року життя. У Ню Йорку працює Молодечий Політичний Інститут, члени якого відвідують середні школи „гайскул"-и і закликають молодь реєструватись.

МИНУЛОЇ НЕДІЛІ ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН з родиною провів деякий час у Ню Йорку, де він був у церкві на Богослуженні. Після Богослуження Президент з родиною побував на виставі оперети „Два джентлмени з Верони".

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ ДЖОН ЛІНДЗІ влаштував чайне прийняття для членів делеґації комуністичного Китаю до ОН. Розмовляючи з червоними китайцями, посадник сказав, що він бажає налагодити „культурний обмін між Ню Йорком і Пейпінгом". Китайці не поспішили з відповіддю.

БРИТІЙСЬКА ПАЛАТА ГРОМАД РАДИЛА над просьбою королеви Єлисавети підвищити їй річну платню з 1,400.000 дол. на 2,292.000. Це була б перша така підвишка, відколи Єлисавета вступила на престіл у 1952 р. З тих грошей королева утримує цілий свій двір і палацову службу.

РАДА БЕЗПЕКИ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ВІДБУЛА в минулу п'ятницю 17 грудня своє перше засідання в справі вибору нового генерального секретаря Об'єднаних Націй, бо друга 7-річна каденція генерального секретаря У Танта вигасає з кінцем року, і він рішуче відмовився дальше кандидувати. У 15-тичленній Раді Безпеки треба для важности вибору найменше 9 голосів „за" без ніодного „вета" збоку будь - котрої з 5-ох великодержав. Є 5 кандидатів, з яких поважні шанси мають три: шведський дипломат Ґуннар Яррінґ, фінський кандидат Макс Якобзен і австрійський кандидат Курт Вальдгайм.

У СТОЛИЦІ ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ БОННІ ПІДПИСАНО 17 грудня пакт між Західньою і Східньою Німеччиною в справі доступу мешканців Західнього Берліну до східньої комуністичної частини Берліну і Німеччини. Той пакт мусить ще бути затверджений всіма великодержавами, які в цій справі склали договір 3 вересня, але Совєти заповіли, що спершу Західня Німеччина мусить ратифікувати її пакт неаґресії з Совєтами.

З ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ВИКЛЮЧИЛИ — під натиском збоку Комуністичного Китаю — двох журналістів, національних китайців, з яких один був там акредитований від 1945, другий від 1955 року. Голова акредитованих в ОН журналістів запротестував проти того вчинку, звернувши увагу на небезпечний прецедент, що з ОН можуть виключати кожного журналіста, який не є громадянином якоїсь членської держави, всупереч дотеперішній традиції.

ЗБРОЙНІ СИЛИ АТЛАНТІЙСЬКОГО СОЮЗУ (НАТО) ДІСТАНУТЬ дуже вартісну нову зброю, що її винайшли фахівці в Західній Німеччині. Це міни „Пандора" і „Медуза" та протиракетна бомба „Зерно Драґона". Танки не зможуть переїхати поле, заміноване „Пандорою", а „Зерно Драґона" можна скидати з літаків, або вистрілювати з легких гармат. Велика прикмета тих родів зброї також та, що вони дуже дешеві.

ГРЕЦЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГЕОРГ ПАПАДОПУЛЬОС ЗАПОВІВ, що від 1 січня 1972 року він злагідить свій диктаторський режим. Винятковий стан буде обмежений до округи, яка охоплює Атени, порт Пірей і Сальоніки, деінде він буде скасований. 69 політичних в'язнів — здебільша комуністи — вийдуть на волю, але він нічого не сказав про дальших кругло 400. Будуть поширені компетенції 75-членної дорадчої ради.

СТЕЙТ І МІСТО ЦЕРЕМОНІЯЛЬНО ЗАПОЧАТКУВАЛИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

тий національний прапор. У церемонії, крім Йосипа Лисогора і його дружини пані Марії, взяли участь усі екзекутивні урядовці УНСоюзу, що в тому ж дні мали свої наради, як також працівники Головної Канцелярії УНСоюзу і „Свободи" та репрезентанти місцевої Української Громади із своїм парохом о. деканом Антоном Борсою на чолі. Разом з ними були о. протопресвітер Артемій Селепина, голова Консисторії УПЦеркви та український православний парох Нюарку-Ірвінгтону, який опісля на закінчення церемонії, як і о. А. Борса, благословив започатковуване діло та провів кінцеву молитву.

Велика подія

Започаткування будови 23-поверхового мешканевого будинку, про який мова, належало до найбільших подій міста, про що свідчить численна участь у церемонії стейтових і міських представників, як і відгомін у місцевій пресі, що подала вістку про цю подію на перших сторінках. Для характеристики наведемо, що пише про цю подію „Гадсон Діспач" з 17-го грудня. У повідомленні того щоденника на першій сторінці сказано:

„23-поверховий мешканевий будинок для родин середніх прибутків, першу лопату землі для будови викопаного вчора в долішній секції Джерзі Сіти, буде здвигнений як пам'ятник „віри, довір'я і завзяття народу міста" — сказав міський радний Нейл Пекораро під час церемонії на місці. Нарід, про який він говорив, це етнічні групи українців і порторіканців.

Але людина, яка за тим усім криється, був Йосип Лисогір, головний предсідник Українського Народного Союзу, який все це звів докупи і який, разом з українським населенням міста, відмовляється втрачати віру і довір'я до Джерзі Сіти. Він виявив це минулого року, як викопано першу лопату землі для будови 15-поверхового бюрового будинку коштом 10 мільйонів долярів для головної канцелярії УНСоюзу у віддаленні одного кварталу на схід від мешканевого проєкту Полус Гук. Обидві будівлі можна було поставити деінде, але Лисогір і українське населення долини міста виявили виразно, що вони залишаються в Джерзі Сіті, не зважаючи на тенденції інших підприємств та груп населення переноситись"...

Під час церемонії представлено багато представників міста і стейту, як і обидвох громадських спонзорів, української і порторіканської. Крім посадника Джордана, головну промову виголосив Йосип Лисогір. „В імені Українського Народного Союзу, його урядовців і членів я хочу запевнити мейора д-ра Джордана та всіх громадян Джерзі Сіти і стейту Ню Джерзі, що наш Союз зробить усе, що в його силі, щоб розвинути цей мешканевий проєкт у найліпший у нашому місті. Разом з нашими колеґами з Порторіканської Асоціяції ми прирікаємо, що мешканці цього будинку відчуватимуть, що вони не тільки тут живуть, але що це є їх дім ..." — запевняв п. Лисогір у своїй промові, яку із замітним вдоволенням та довір'ям вислухали й прийняли представники міста і стейту.

Після церемонії на місці будови відбувся в одному із кращих ресторанів міста спільний полуденок з участю представників міста і стейту та громадських спонзорів і під час якого продовжувано з'ясовувати пляни дальшого росту і розвитку „нового Джерзі Сіти".

Вперше надруковано факсиміле з листа Т. Шевченка

Київ. — Факсиміле автографа — листа Тараса Шевченка до громадського й культурного діяча Михайла Чалого, з 4 січня 1861 року, вперше опубліковано в „Літературній Україні" з 26 листопада ц. р. Листа написав поет за 52 дні до смерти, вже важко хворий, але в ньому так багато уваги й турботи про найменших — про добробут перших недільних шкіл, які було відкрито в Києві і в яких діти діставали і деякі українознавчі знання. Листа знайшла київський літературознавець Варвара Уварова. Про ту знахідку була згадка в тій же „Літературній Україні" ще з 22 серпня 1961 року, потім у її ж книжці „Т. Г. Шевченко і Київ", але ніде фотокопії листа не було надруковано, і в теперішньому друці подано лише уривок. Хоч лист вперше був опублікований ще П. Кулішем в журналі „Основа" в 1862 році, по смерті Кобзаря, але не точно, з перекрученнями й пропусками Шевченкових слів. Варвара Уварова віднайшла цього листа на початку 1960-х років у Чернігові, в одній родині, посвояченій з Чалими. Т. Шевченко плянував для недільних шкіл написати підручники: історії України, географії лічби-математики, космографії та з етнографії. Складений Т. Шевченком незадовго до смерти „Буквар" давав чималий прибуток, але поет передавав ті гроші на потреби недільних шкіл у Києві — на виховання дітей у потрібному за царизму для України дусі.

НАГОРОДИЛИ КРИМСЬКИЙ ТЕАТР

Указом президії Верховної Ради УССР нагородили грамотою Кримський обласний Російський театр, режисерові того театру Ю. Ятковському присвоєно „звання заслуженого діяча мистецтв Української ССР", і такі ж звання одержала ціла група акторів - росіян.

ЗАКЛИК ТУСМ

22 - 29 січня 1971 р. це Тиждень Переслідуваних. В більших містах ЗСА, Ню Йорку та Чикаго будуть зорганізовані демонстрації - маніфестації проти убивств сл. п. А. Горської і сл. п. М. Сороки та проти ув'язнень українських культурних діячів В. Мороза, С. Караванського та інших. Для переведення успішно цієї акції потрібно фінансової підтримки усього українського громадянства. Тому осередки Товариства Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського звертаються цією дорогою до української громади із збірковими листами на ту ціль та просять бути щедрими. Докажім своїм братам в Україні, які не жаліють навіть жертви крови, що ми з ними, та хоч в цей спосіб цією матеріяльною пожертвою підтримуємо їх.

Управа ТУСМ

КОРОЛЕВА КРАСИ КАНАДИ — ПІДГАЄЧАНКА

„Міс Канада 1972" Донна Савицька, по лінії матері Галини, є походженням із міста Підгайці, в Галичині, — прямому родоводі підгаєцьких міщан — Мацалапів-Меленяків-Головінських. Мати, п-і Галя Мацалап-Савицька, поштовий урядовець, вийшла з Підгаєць в час другого ісходу земляків, тобто в 1944 році. Підгаєчани горді своєю землячкою-красунею, радіють разом з її батьками, та бажають панні Донні в наступному році видержати контест — Королеви Краси Світу — інформує Комітет Підгаєчан в Ню Йорку.

СПОРТ

Бридж

В черговій сесії мистецьких змагань „Ч. Січі", що відбулися мин. п'ятниці у вечері, першунами вийшла пара: Х. Миськів і проф. Є. Федоренко.

Відбиванка

Минулої п'ятниці вечора жіноча відбиванкова дружина „Ч. Січ" (жовті) взяла участь в малому турнірі латвійських молодших дружин в Іст Брансвік, в якому наші дівчата вийшли першунами. В складі дружини (жовтих) виступають: О. Паславська, М. Гуралечко, Д. Сиґіда, Р. Тиникевич, О. Напора, В. Потежна, З. Стебельська, Х. Клапіщак, Т. Васняк, Н. Костецька, К. Ільницька. Менаджер Олександер Напора, тренер інж. А. Лапичак.

Пекін не припинить своїх штучних атомових вибухів.

Об'єднані Нації. — Комуністичний Китай і Альбанія були одинокими двома державами на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, які голосували проти резолюції, щоб від 5 серпня 1973 року, коли-то буде 10-річчя підписання міжнародної конвенції про заборону всяких атомових вибухів в повітрі, на воді і під водою, — припинити взагалі всі такі вибухи, також під землею. Речник Комуністичного Китаю заявив, що Китай мусить розвинути власну атомову зброю, яка є тільки дефензивною і має забезпечити Китай проти „атомового шантажу" збоку ЗСА і СССР. У голосуванні над тою резолюцією стримались від голосування 30 членських держав, між ними ЗСА, Британія, Совєтський Союз і Франція. Зате Комуністичний Китай не спротивився мехікансько-румунській резолюції, яка закликає до скликання світової конференції роззброєння, але не називає ані дати, ані місця, ані денного порядку такої конференції і все це пересуває до наступної сесії Генеральної Асамблеї. Тим часом 26-тичленна конференція роззброєння у Женеві має зійтись знову 29 лютого 1971 і ще не відомо, чи приступить туди Комуністичний Китай. Тому, що на тій конференції дотепер ЗСА і СССР чергувались у голосуванні, то думають змінити той звичай, щоб облегшити китайським комуністам приступити туди.

ТАРЗАН, Ч. 6673. Тарзан і генерал Їтс устійнюють плян

З їхньої криївки в джунглії чародійний електронічний виряд уможливлює Тарзанові швидко поінформувати летунську базу в Момбузі.

Це все, що ми маємо тепер для тебе, генерале Їтсе! Доказ, що його потребуєш для схоплення організаторів рейдів відрубувачів людських рук, буде на торговельній станиці братів Омарів над рікою Дру.

Згода, Тарзане! Спадуни приземляться на торговельній станиці, коли туди прибудуть вагабунди. Гелікоптер завезе тебе і Чулю над ріку Дру — сьогодні.

Пішлю тобі гроші, щоб ти міг вдавати, що відвідав торговельну станицю, щоб закупити там припаси.